

Quickscan Wet natuurbescherming

Werkzaamheden dijkverzwaring

Arcen - 4 deelgebieden

2021

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Quicksan Wet natuurbescherming Werkzaamheden dijkverzwaring Arcen - 4 deelgebieden 2021

Status: Definitief, 26 maart 2021

In opdracht van:

Contactpersoon:

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Projectnummer:
17-012

Foto omslag: Zicht op plangebied Arcen Noord (maart 2021).

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Voorgenomen ontwikkeling	3
1.2.1	Deelgebieden Arcen Noord 1 en 2 (dijkdeel B en C)	4
1.2.2	Deelgebied Barbara's Weerd (dijkdelen E, F en G)	4
1.2.3	Deelgebied Rijksstraatweg en Landgoed Arcen	6
1.3	Beschrijving van de vier deelgebieden	7
1.3.1	Deelgebieden Arcen Noord 1 en 2	7
1.3.2	Deelgebied Barbara's Weerd	7
1.3.3	Deelgebied Rijksstraatweg en Landgoed Arcen	8
1.4	Opzet van de quickscan	9
2.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	10
2.1	Inleiding	10
2.2	Afwegingskader Wet natuurbescherming - Natura 2000	10
2.3	Afwegingskader Omgevingsverordening Provincie Limburg 2014	16
3.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Flora	19
3.3	Zoogdieren	20
3.3.1	Beschermingsregime Andere soorten	21
3.3.2	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten	21
3.4	Vogels	22
3.5	Amfibieën	24
3.6	Reptielen	24
3.7	Overige beschermde soorten	24
4.	HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN	26
4.1	Inleiding	26
4.2	Te kappen bomen en houtopstanden	26
4.3	Bepalingen Wet natuurbescherming houtopstanden, hout en houtproducten	26
4.4	Bepalingen omgevingsverordening Venlo	26
4.5	Conclusie houtopstanden	26
5.	CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN	28
5.1	Conclusies gebiedsbescherming	28
5.2	Conclusies soortbescherming	29
5.3	Conclusies Houtopstanden, hout en houtproducten	31
6.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	32
	Bijlage 1a Achtergronden Wet natuurbescherming	33
	Bijlage 1b Achtergrond bescherming Natuurnetwerk Nederland	40
	Bijlage 2 Gegevens NDFF	44

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het Waterschap Limburg (WL) heeft de ambitie binnen een korte doorlooptijd 11 dijkringen te versterken waaronder de dijkkring van Arcen. Omdat uitvoering van het project gevolgen kan hebben voor beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden wordt vooronderzoek uitgevoerd. In het grootste deel van het plangebied is in 2016 in het kader van een quickscan flora en fauna al een oriënterend veldbezoek gebracht door Ingenieursbureau Maasvallei (IBM). Dit deel is in figuur 1 zwart omlijnd. Voortvloeiend uit de quickscan heeft in 2018 een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar alle soorten vleermuizen, grondgebonden zoogdieren (specifiek Das, Bever), broedvogels met jaar rond beschermde nesten (specifiek roofvogels en uilen), amfibieën en reptielen (specifiek Kamsalamander en Alpenwatersalamander) en planten (specifiek Grote leeuwenklauw). Resultaten van dit onderzoek zijn beschreven in het rapport CB13.007 Onderzoek flora en fauna dijktraject Arcen - Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei (Witteveen+Bos & Arcadis, 06-05-2019). Door gewijzigde plannen zijn vier kleine deelgebieden later toegevoegd aan het plangebied. Voor deze vier deelgebieden wordt deze aanvullende quickscan opgesteld. Het gaat om de volgende vier deelgebieden:

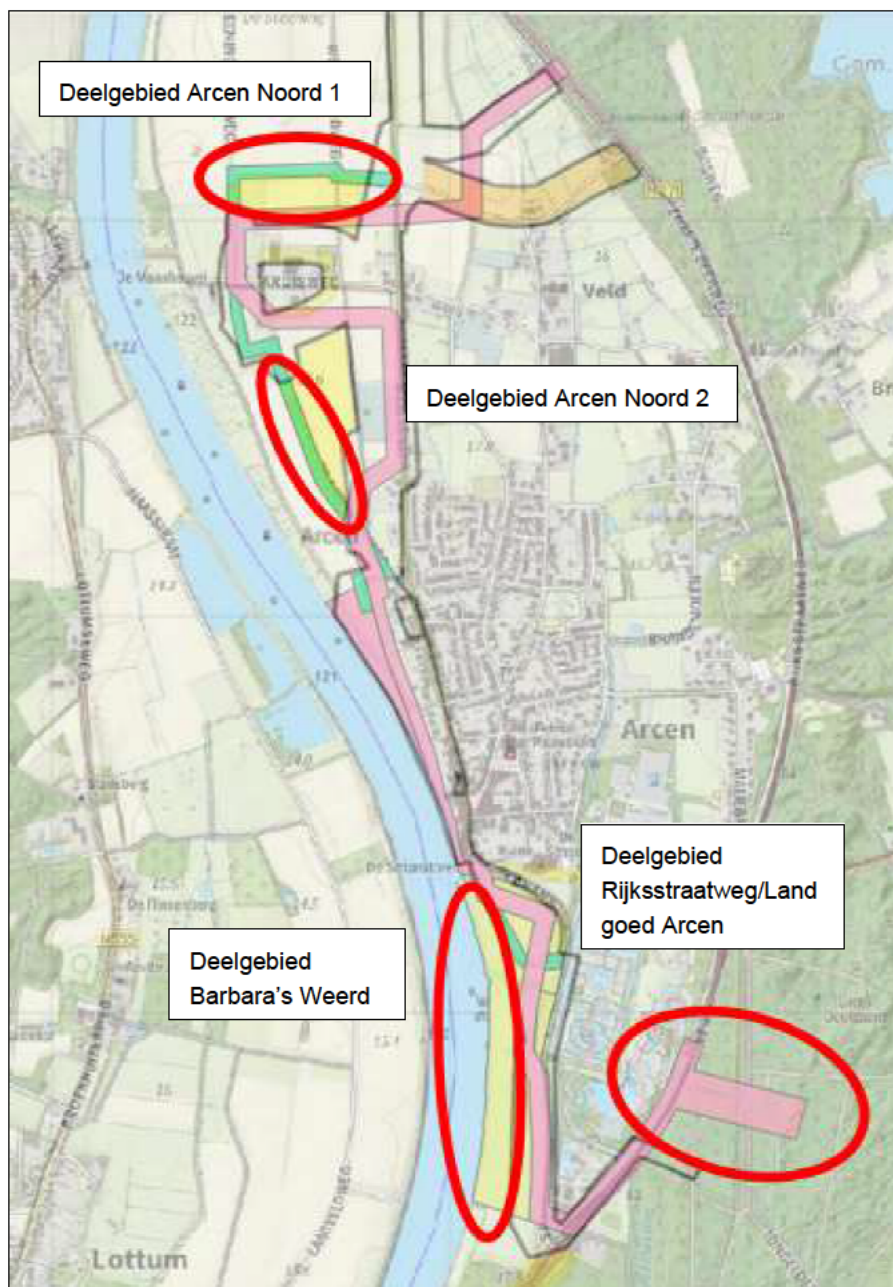
1. Deelgebied Arcen Noord 1
2. Deelgebied Arcen Noord 2
3. Deelgebied Barbara's Weerd
4. Deelgebied Rijksstraatweg/Landgoed Arcen

Voor het gehele plangebied dijkverzwaring Arcen wordt een effectbeoordeling flora en fauna opgesteld. Het in 2018 uitgevoerde onderzoek door Witteveen+Bos & Arcadis, onderhavige quickscan en eventueel hieruit volgend aanvullend onderzoek zullen als input dienen voor de nog op te stellen effectbeoordeling.

In deze quickscan wordt in beeld gebracht welke beschermde natuurwaarden in de vier deelgebieden (mogelijk) aanwezig zijn. De voorgenomen ontwikkeling in deze deelgebieden wordt getoetst aan de Wet natuurbescherming, de Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming in Limburg en het gebiedsbeschermingsregime in de Omgevingsverordening Limburg 2014 (geconsolideerde versie). Aan de hand van het bureauonderzoek waarin alle beschikbare flora- en faunagegevens betrokken worden en aan de hand van het oriënterende veldbezoek, wordt beoordeeld of nader onderzoek of andere vervolgstappen voor de vier deelgebied nodig zijn.

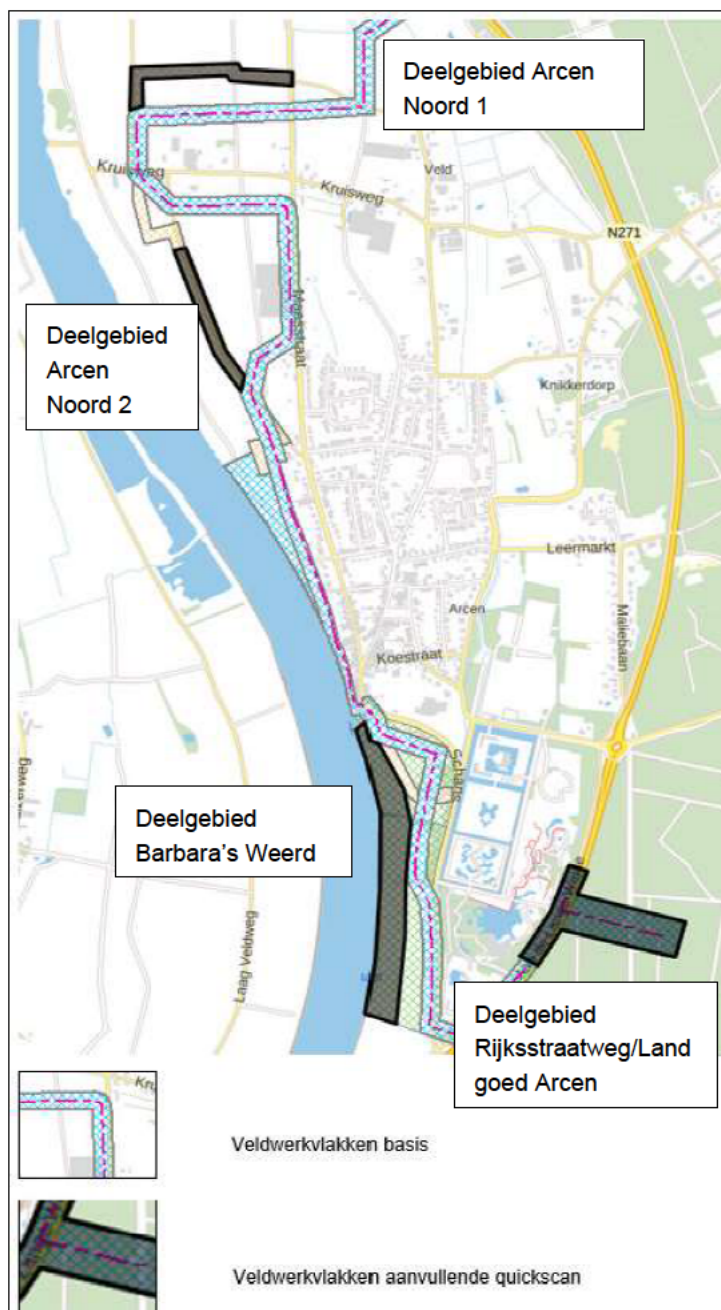
In onderstaande figuur 1 wordt het gekozen voorkeurstraject voor de (deels nieuwe) dijk roze weergegeven. Het onderzoeksgebied uit 2018 is met een zwarte lijn weergegeven. Destijds is het onderzoeksgebied al een keer aangepast, de destijds afgevalen onderzoeksgebieden zijn geel weergegeven. Groen zijn de delen van de huidige dijk die afgegraven gaan worden. De delen die niet in het onderzoek van 2018 betrokken zijn, zijn met rode ovalen globaal omcirkeld. In paragraaf 2 volgen meer gedetailleerde kaarten.

Roze: voorkeurstraject voor de (deels nieuwe) dijk,
 Zwarte lijn: onderzoeksgebied uit 2018,
 Geel: afgevalen onderzoeksgebieden in 2018,
 Groen: delen van de huidige dijk die afgegraven worden,
 Rode ovaal: delen die niet in het onderzoek van 2018 betrokken zijn.

Figuur 1: Globale aanduiding van de vier deelgebieden waarvoor deze quickscan wordt uitgevoerd.

Figuur 2: Aanduiding van de vier deelgebieden voor deze quickscan (grijs gearceerd). Blauw gearceerd is het plangebied voor de dijkverzwaring. De rode stippellijn geeft het midden van de nieuwe dijk aan.

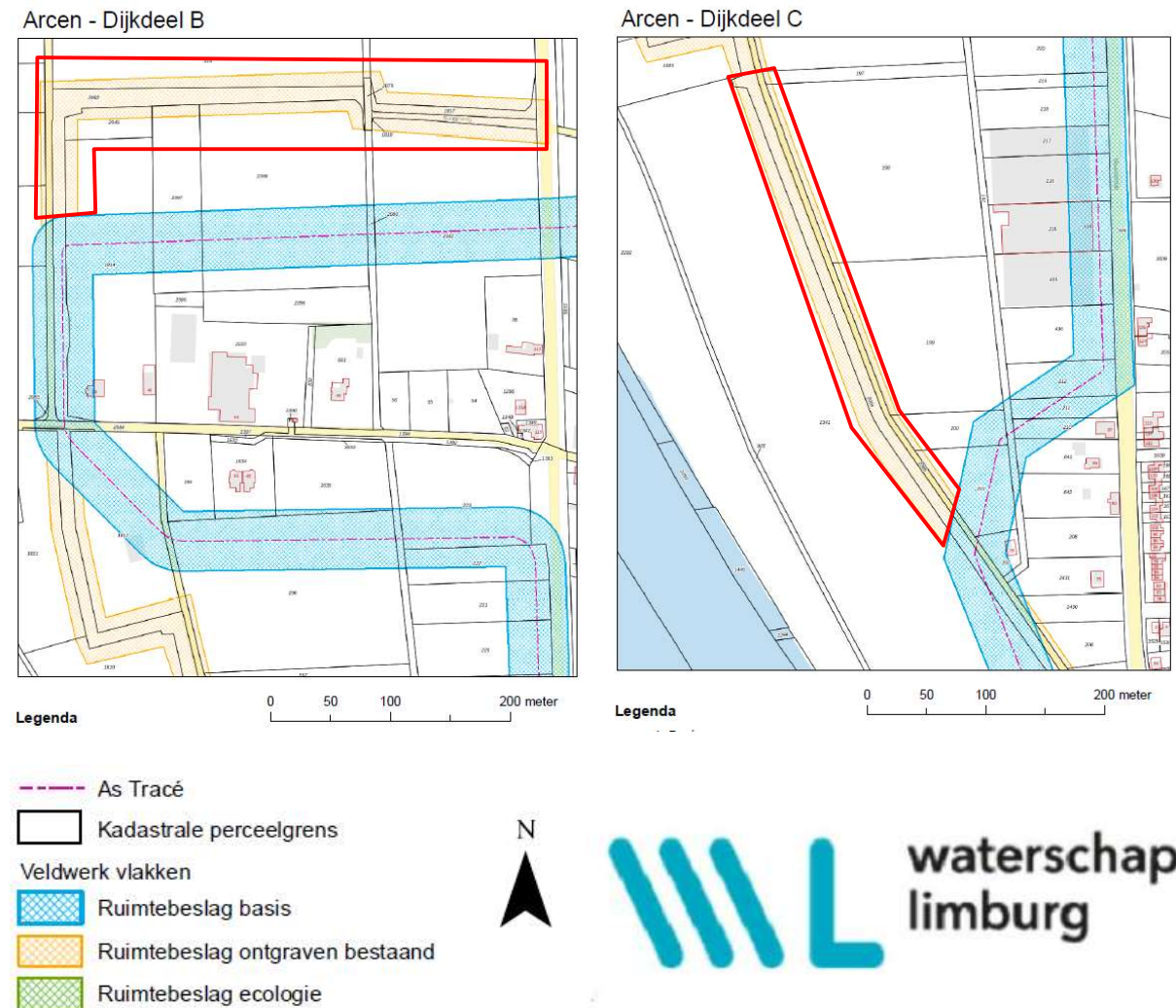
1.2 Voorgenomen ontwikkeling

In het kader van de dijkverzwaring Arcen krijgen alle bewoners en bedrijven achter de nieuwe kering een betere bescherming tegen overstromingen. In Arcen Noord wordt de kering verlegd (systeemmaatregel). Daarbij komen De Brouwerij, andere bedrijven en woningen binnendijs te liggen, zodat de bereikbaarheid is gewaarborgd en de woningen behouden blijven. In Arcen Midden loopt de kering door tuinen. Ook komt er een demontabele kering bij de Schanstoren, zodat het plein openblijft. In Arcen Zuid komen de Kasteeltuinen en de watermolen binnendijs te liggen. Naast de dijkversterking en de systeemmaatregel (dijkverlegging) werkt het Waterschap aan beekherstel bij de Lingsforterbeek in Arcen Zuid (bij de watermolen).

De ontwikkelingen in de vier deelgebieden voor deze quickscan worden hieronder met kaartjes kort toegelicht.

1.2.1 Deelgebieden Arcen Noord 1 en 2 (dijkdeel B en C)

Hier worden delen van de oude dijk die geen deel gaan uitmaken van de nieuwe dijk, afgegraven.

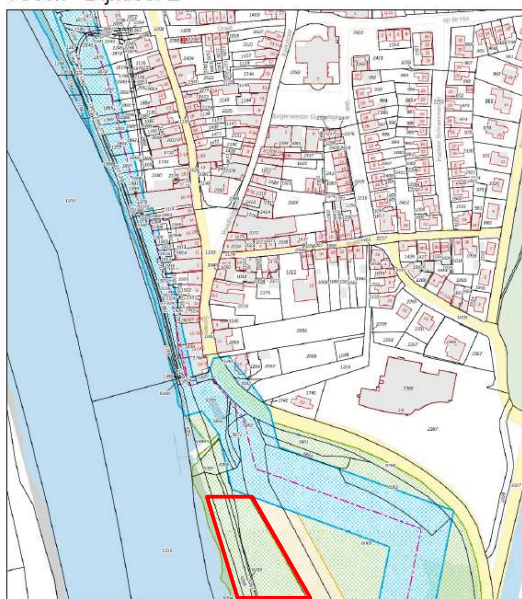
Figuur 3 en 4: Te ontgraven dijk (binnen de rode lijn) tussen de Boerenweg en de Steeningseweg aan de noordzijde (links) en de te ontgraven dijk Broekhuizerweg (rechts).

1.2.2 Deelgebied Barbara's Weerd (dijkdelen E, F en G)

Dit is het natuurgebied van Limburgs Landschap ten westen van de weg Schans tussen de Kasteeltuinen en de Maas. Het deelgebied voor deze quickscan ligt ten westen van de nieuw aan te leggen dijk en de af te graven dijk. De nieuw aan te leggen dijk en de af te graven dijk vallen binnen het onderzoeksgebied dat gehanteerd is tijdens het flora- en faunaonderzoek in 2018. In het natuurgebied vinden, behalve het afgraven van de oude dijk, geen ontwikkelingen plaats. Vanwege mogelijke verstoring door de werkzaamheden is dit deel toch meegenomen in deze quickscan.

Arcen - Dijkdeel E

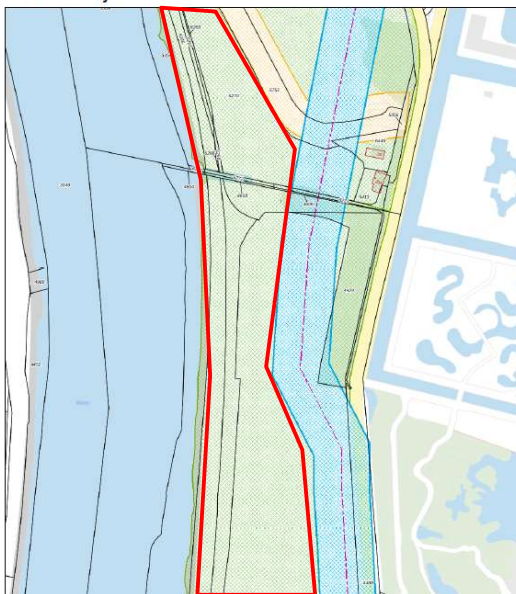

Legenda

- As Tracé
- Kadastrale perceelgrens
- Veldwerk vlakken
- ▨ Ruimtebeslag basis
- ▨ Ruimtebeslag ontgraven bestaand
- ▨ Ruimtebeslag ecologie

 waterschap
limburg

Arcen - Dijkdeel F

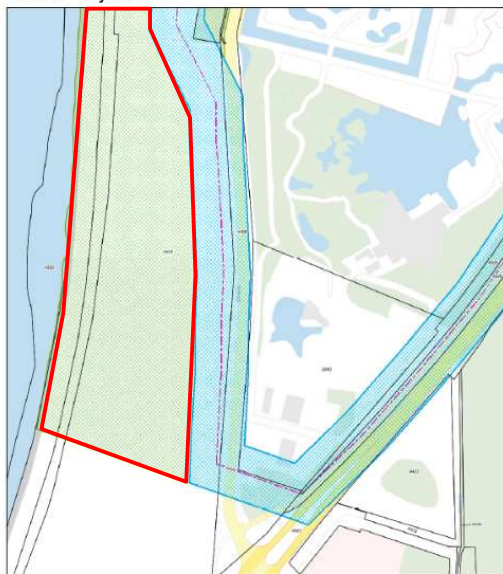

Legenda

- As Tracé
- Kadastrale perceelgrens
- Veldwerk vlakken
- ▨ Ruimtebeslag basis
- ▨ Ruimtebeslag ontgraven bestaand
- ▨ Ruimtebeslag ecologie

 waterschap
limburg

Arcen - Dijkdeel G

Legenda

- As Tracé
- Kadastrale perceelgrens
- Veldwerk vlakken
- ▨ Ruimtebeslag basis
- ▨ Ruimtebeslag ontgraven bestaand
- ▨ Ruimtebeslag ecologie

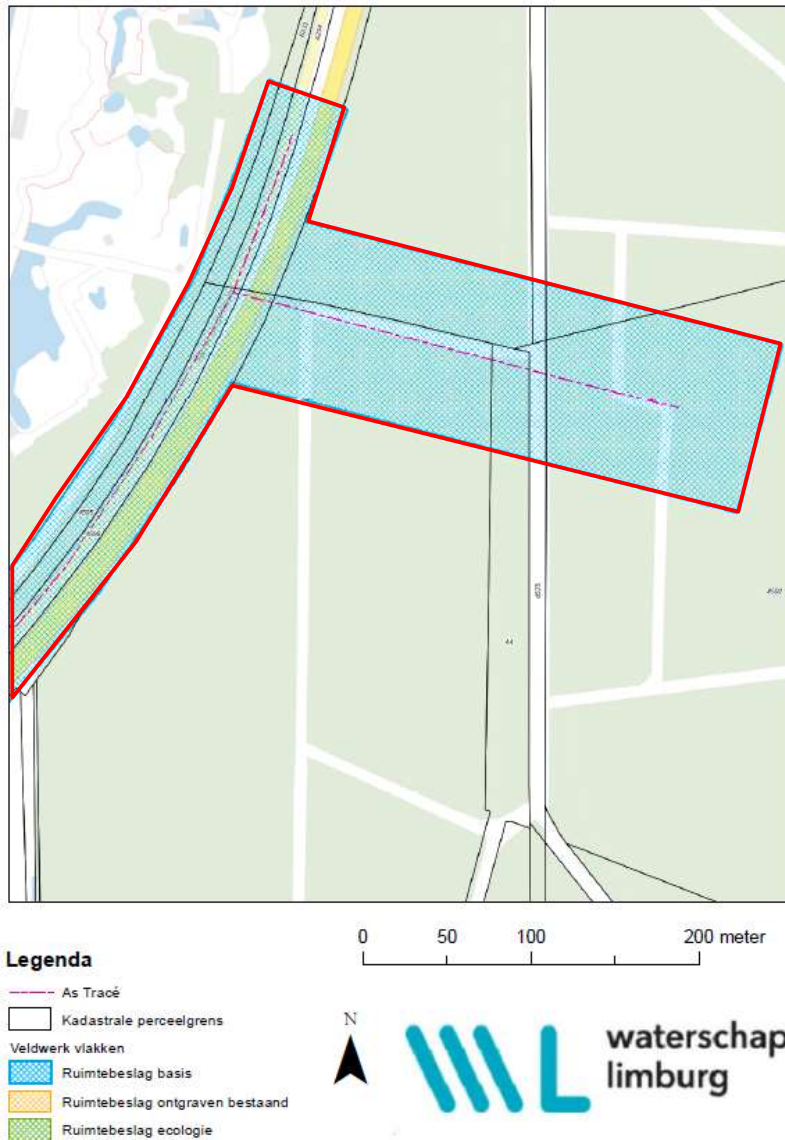

 waterschap
limburg

Figuren 5-7: Deel E, F en G betreft het natuurgebied ten westen van de weg Schans ten zuiden van Arcen.

1.2.3 Deelgebied Rijksstraatweg en Landgoed Arcen

In dit deel wordt een kering aangelegd vanaf de kruising Schans tot en met de aansluiting op hoge grond in het Natura 2000-gebied Maasduinen. Het is nog niet bekend of hierbij de oudere bomen aan de buitenkant van het hekwerk gekapt moeten worden. In Maasduinen vindt ophoging plaats met aansluiting naar hogere grond. Dit gebeurt op een natuurlijk ogende manier waarbij zandduinen worden aangelegd in het aangegeven gebied. De zandduinen mogen na aanleg begroeien met bos. Voor de aanleg van de duinen wordt het bestaande bos op de aangegeven locatie (grotendeels) gekapt.

Arcen - Dijkdeel H

Figuur 8: Dit deel overlapt de Rijksstraatweg en zorgt voor de aansluiting van de dijk op hoge grond aan de oostzijde.

1.3 Beschrijving van de vier deelgebieden

1.3.1 Deelgebieden Arcen Noord 1 en 2

De foto op de voorkant geeft een impressie van de af te graven dijk (in twee deelgebieden) ten noorden van Arcen. Deze ligt in open agrarisch gebied met regulier agrarisch gebruik. Hoger opgaande begroeiing ontbreekt grotendeels waardoor schuil- en migratiemogelijkheden voor zoogdieren ontbreken. De begroeiing van de dijken is eenvormig. In 2014 is hier een vegetatiekartering uitgevoerd door de provincie Limburg. De dijk werd destijds getypeerd als 'Dijk met opgaande begroeiing met enkele aandachtsoorten'.

1.3.2 Deelgebied Barbara's Weerd

In onderstaande foto's wordt een impressie gegeven van het natuurgebied in eigendom van Stichting het Limburgs Landschap. Barbara's Weerd is op het meest noordelijke deel na onderdeel van Natura 2000-gebied Maasduinen (zie over een indicatie van de overlap figuur 15 en 16).

Figuur 9-11: Deelgebied Barbara's Weerd (Stichting het Limburgs Landschap). Een deel van de Weerd is Natura 2000-gebied met onder meer Bever als kwalificerende soort. Langs de Maas zijn knaagsporen van Bever aanwezig (maart 2021).

Het betreft een uiterwaard van de Maas waar extensieve begrazing plaatsvindt. Verspreid zijn struwelen aanwezig waardoor dit gebied van grote betekenis is als broedgebied voor zangvogels.

1.3.3 Deelgebied Rijksstraatweg en Landgoed Arcen

In onderstaande foto's wordt een impressie gegeven van de Rijksstraatweg (N271) en het deel van Landgoed Arcen waar de aansluiting gemaakt wordt naar hogere grond. Landgoed Arcen is in eigendom van Stichting het Limburgs Landschap en net als Barbara's Weerd deel van het Natura 2000-gebied.

Figuur 12: Rijksstraatweg met middenberm en parallelweg. De foto is van noord naar zuid genomen, rechts liggen de Kasteeltuinen, links ligt Landgoed Arcen (maart 2021).

Figuur 13: Bosdeel tussen de Rijksstraatweg en de onverharde weg Lange heg met veel dode Corsicaanse den (maart 2021).

Figuur 14: Bosdeel ten oosten van de onverharde weg Lange heg (maart 2021).

In dit deelgebied vindt de aansluiting plaats aan hogere grond. Deze aansluiting krijgt de vorm van duinen waardoor een natuurlijk ogende inpassing mogelijk wordt. De aansluiting heeft na aanleg geen waterstaatkundig beheer nodig en begroeiing met bomen is mogelijk. Hierdoor kan in dit deelgebied na de aanleg van de duinen weer bosontwikkeling op gang gebracht worden.

Er is in de huidige situatie een opvallend verschil tussen de staat van het bos aan weerszijde van het onverharde pad Lange heg. Aan de westzijde betreft het gemengd bos met een groot aandeel oude Corsicaanse den. De dennen zijn doodgegaan door de droogte in de afgelopen jaren. Aan de oostzijde bestaat het bos voornamelijk uit Corsicaanse den. In dit deel zien de dennen er gezond uit en is er veel ondergroei met jonge dennen. Het verschil is waarschijnlijk terug te voeren op de samenstelling van de bodem (zand of klei) en de grotere beschikbaarheid van vocht in het deel dat op klei groeit (informatie van de assistent-boswachter van het Limburgs Landschap).

1.4 Opzet van de quickscan

In hoofdstuk 2 en 3 worden respectievelijk de gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op houtopstanden. In hoofdstuk 5 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

In bijlage 1 wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van natuurwetgeving en beleid weergegeven. In bijlage 2 zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna opgenomen (verkregen via het Waterschap Limburg).

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

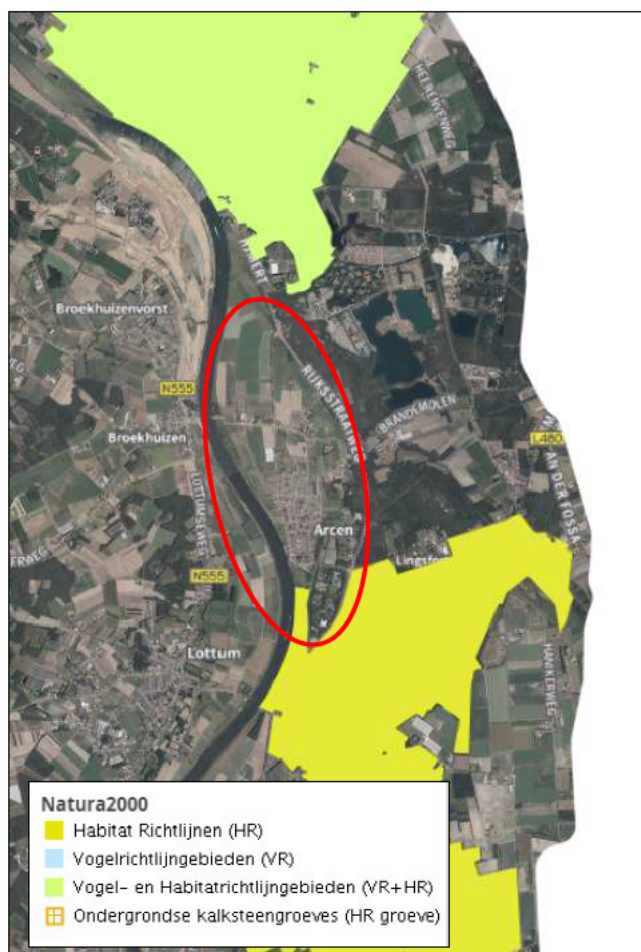
Ten aanzien van gebiedsbescherming zijn twee afwegingskaders relevant:

- Afwegingskader Wet Natuurbescherming - Natura 2000,
- Afwegingskader Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Natuurnetwerk Nederland).

Bij onbekendheid met deze afwegingskaders wordt geadviseerd bijlage 1 eerst door te nemen.

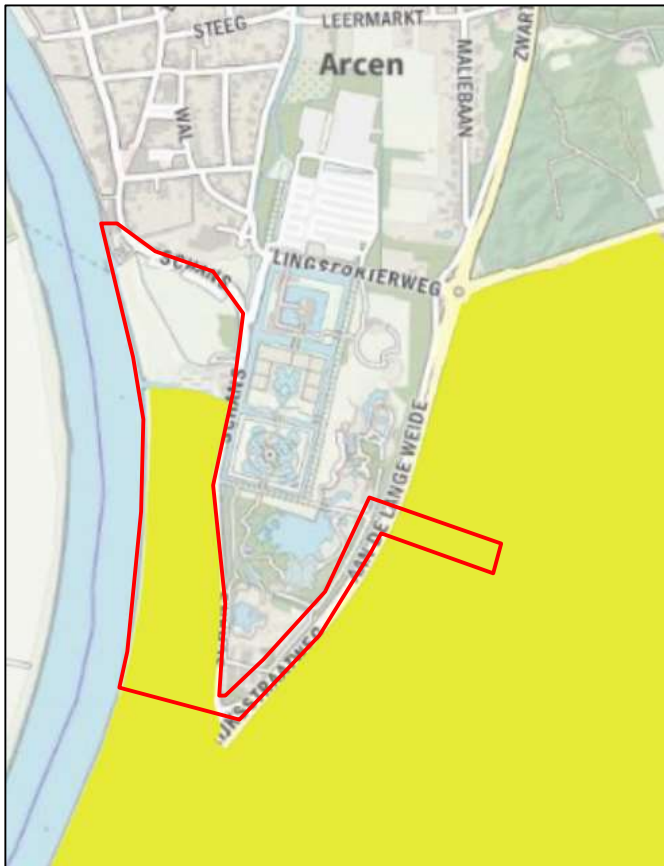
2.2 Afwegingskader Wet natuurbescherming - Natura 2000

Het plangebied ligt tussen twee deelgebieden van Natura 2000-gebied Maasduinen (op figuur 15 het groene Vogel- en habitatrichtlijngebied in het noorden en het Habitatrichtlijngebied in het zuiden). In het zuiden vindt overlap plaats tussen de deelgebieden waar werkzaamheden worden uitgevoerd en het Habitatrichtlijngebied (de Leemarkse, Lommer- en Schandelose Heide, onderdeel van Natura 2000-gebied Maasduinen). Overige Natura 2000-gebieden in Nederland liggen op meer dan 10 km afstand. Aan de Duitse zijde ligt op circa 10 km een Habitatrichtlijngebied (Fleuthkuhlen), overige gebieden in Duitsland liggen op grotere afstanden.

Figuur 15: Ligging plangebied tussen twee deelgebieden van Natura 200-gebied Maasduinen (Limburg Atlas, 2021).

In onderstaande figuur is met een rode lijn globaal aangegeven waar overlap plaatsvindt tussen het projectgebied en het Natura 2000-gebied (geel).

Figuur 16: Globale weergave van de overlap van het plangebied met Natura 2000-gebied Maasduinen (Limburg Atlas, 2021).

Maasduinen is aangewezen voor 15 habitattypen, 6 habitatrictlijnsoorten en 8 soorten broedvogels. Het habitatrictlijngebied De Leemarkse- Lommer- en Schandelose Heide waar de overlap plaatsvindt, vormt een aparte eenheid binnen het gebied Maasduinen. Hier komen drie typen droge zandduinen voor, drie typen Vennen en vochtige heiden en vijf typen bos. Als kwalificerende habitatrictlijnsoorten komen Bever en Drijvende waterweegbree voor.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van significante gevolgen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Voor de Natura 2000-gebieden op afstand van het plangebied geldt dat optredende storingsfactoren in het plangebied geen uitstraling hebben tot deze gebieden met uitzondering van mogelijk stikstofdepositie (zie hieronder, kopje Stikstof).

Voor mogelijk optredende storingsfactoren tijdens de uitvoering van het project is de Effectindicator¹ geraadpleegd, selectie 'kust- en dijkversterking' (zie tabel 1). In deze tabel zijn alle habitattypen, vogelsoorten en habitatrictlijnsoorten genoemd waarvoor Maasduinen is aangewezen als Natura 2000-gebied.

¹ De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van de activiteit en plannen kunnen worden verkend. Initiatiefnemers kunnen de effectenindicator gebruiken om te achterhalen tot welke storende factoren de activiteit (project of handeling) en plannen kunnen leiden en te achterhalen welke soorten en habitattypen gevoelig zijn voor deze storende factoren.

Tabel 1: Effectindicator Maasduinen selectie kust- en dijkversterking

(<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>).

	Verstoring door mechanische effecten Verstoring door trilling Verstoring door geluid Verandering dynamiek substraat Verandering overstromingsfrequentie Vernatting Verzoeting Oppervlakteverlies															
Storingsfactor	1	5	9	11	12	13	15	17								
Stuifzandheiden met struikhei	■	■	■	■	■	■	■	■								
Zandverstuivingen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Zwakgebufferde vennen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Zure vennen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Vochtige heiden	■	■	■	...	■	■	■	■								
Droge heiden	■	■	■	■	■	■	■	■								
*Stroomdalgraslanden	■	■	■	■	■	■	■	■								
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■								
*Actieve hoogvenen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Pioniervegetaties met snavelbiezen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Beuken-eikenbossen met hulst	■	■	■	■	■	■	■	■								
Oude eikenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■								
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■								
*Vochtige alluviale bossen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Droge hardhoutooibossen	■	■	■	■	■	■	■	■								
Bever	■	■	■	■	■	■	■	■								
Drijvende waterweegbree	■	■	■	■	■	■	■	■								
Gevlekte witsnuitlibel	■	■	■	■	■	■	■	■								
Kamsalamander	■	■	■	■	■	■	■	■								
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■								
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■								
Boomleeuwerik (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Dodaars (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Dodaars (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Geoorde fuut (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Geoorde fuut (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Grauwe Klauwier (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Nachtzwaluw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Oeverzwaluw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Roodborsttapuit (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								
Zwarte Specht (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■								

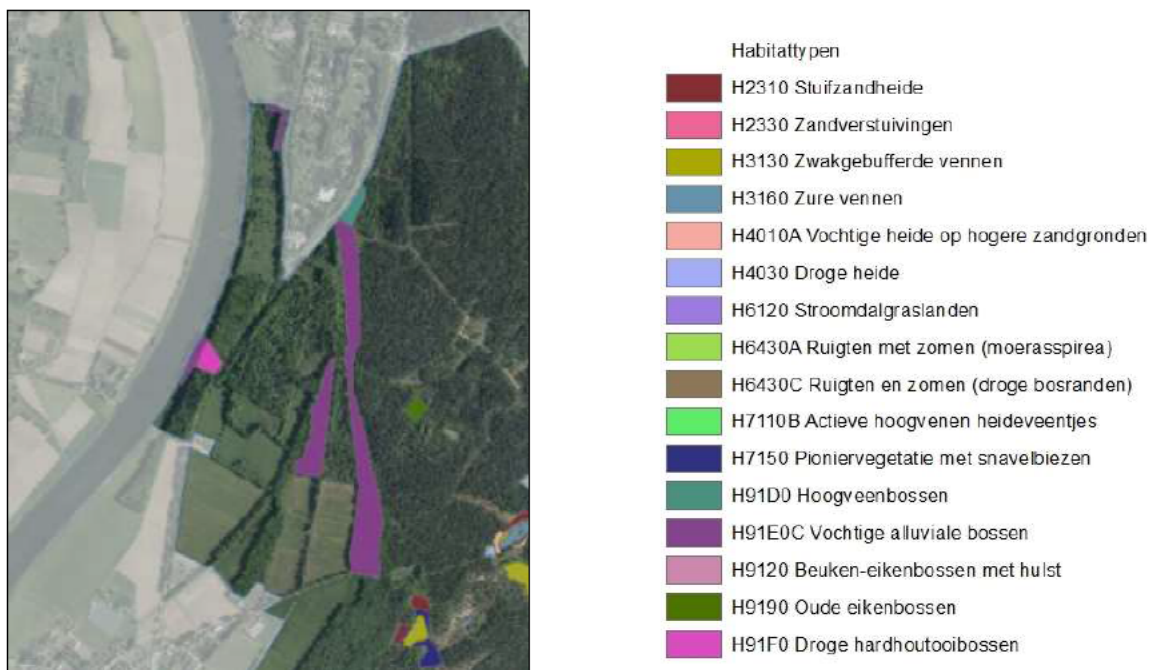

Storingsfactoren die volgens de Effectindicator kunnen optreden tijdens het uitvoeren van kust- en dijkversterkingen zijn oppervlakteverlies (voor zover een tijdelijk of permanent ruimtebeslag plaatsvindt binnen Natura 2000), verzoeting, vernatting, verandering van overstromingsfrequentie, verandering dynamiek substraat, verstoring door geluid en trilling en door mechanische effecten. Aanvullend op de Effectindicator wordt Stikstof als storingsfactor beschouwd. Op deze storingsfactoren plus project-gerelateerde stikstofdepositie wordt hieronder kort ingegaan om te beoordelen of kans is op significante gevolgen in het licht van een of meerdere instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied.

De Leemarkse- Lommer- en Schandelose Heide is niet aangewezen als Vogelrichtlijngebied, het vogelrichtlijngebied ligt ten noorden van Arcen en uitstraling van storingsfactoren (Stikstof mogelijk uitgezonderd) vindt niet plaats tot in het Vogelrichtlijngebied. De vogelsoorten worden daarom in dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten.

Oppervlakteverlies

In onderstaande figuur zijn de aanwezige kwalificerende habitattypen en zoekgebieden weergegeven. Uit de kaart behorende bij het Natura 2000-beheerplan blijkt dat geen oppervlakteverlies plaatsvindt van habitattypen door het ruimtebeslag voor de dijkverzwaring in de vier deelgebieden². Ten zuiden van deelgebied Landgoed Arcen ligt zoekgebied voor Vochtig alluviaal bos. De ophoging (in de vorm van een duinen) blijft buiten dit zoekgebied. Bij het eventueel naar het zuiden verleggen van deze ophoging dient er rekening mee gehouden te worden dat de ophoging buiten dit zoekgebied blijft. De overige oppervlakten waar ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden herbergen geen habitattypen. Er zijn daarom geen gevolgen voor de oppervlakte habitattypen door de voorgenomen ontwikkeling in de vier deelgebieden.

Figuur 17: Habitattypen in De Leemarkse- Lommer- en Schandelose Heide (bron: Habitattypekaart Natura 2000-beheerplan Maasduinen). De paarse vlakken betreffen Vochtig alluviaal bos en zoekgebied voor Vochtig alluviaal bos. Het kleine blauwe vlak betreft Hoogveenbossen.

Verzoeting

² Er zijn verschillende kaarten in omloop met verschillende aanduidingen en oppervlaktengrootte van habitattypen in dit gebied zoals de kaarten in Atlas Limburg (PAS-habitattypen), Aeries Monitoring en de kaart behorende bij het Natura 2000-beheerplan. Het vastgestelde Natura 2000-beheerplan Maasduinen biedt daarbij juridisch gezien de meeste borging. Daarom is alleen deze kaart opgenomen.

Geen van de kwalificerende habitattypen en habitatrichtlijnsoorten is gevoelig voor verzoeting. Voor de voorgenomen ontwikkeling aan de zuidzijde van Arcen kan verzoeting op voorhand uitgesloten worden vanwege de locatie op grote afstand van zoutinvloeden.

Vernatting

Stuifzandheiden, Zandverstuivingen en Droge heiden, Stroomdalgraslanden, Ruigten en Zomen, Beuken-eikenbossen met Hulst, Oude eikenbossen en Droge hardhoutooibossen zijn gevoelig voor vernatting. Deze habitattypen liggen buiten het beoogde ruimtebeslag. De werkzaamheden in het kader van de dijkverzwaring vinden plaats op of nabij de huidige dijk. De dijkverhoging en de systeemmaatregelen zijn niet van invloed op de hydrologie in de deelgebieden; er zijn geen gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen.

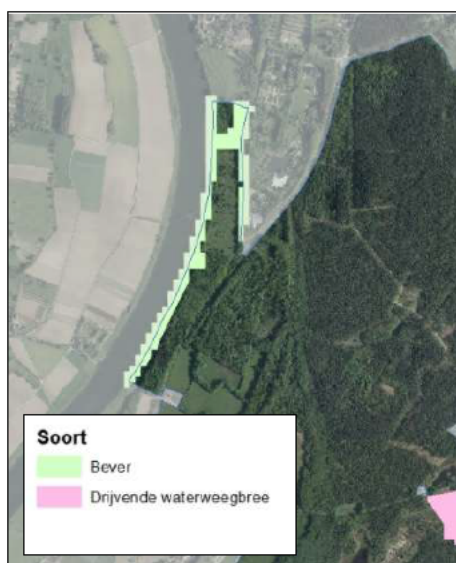
Verandering van overstromingsfrequentie/verandering dynamiek substraat

In het noorden van de Barbara's Weerd ten noorden van de watermolen wordt een klein stukje van de dijk naar het oosten verlegd. Hierdoor verandert de overstromingsfrequentie in een zeer klein oppervlak van het gebied. Dit oppervlak ligt buiten Natura 2000; verandering van de overstromingsfrequentie hier heeft geen invloed op de rest van het natuurgebied waar geen gevolgen plaatsvinden door het verleggen van de dijk.

Verstoring door geluid

De habitattypen (zie tabel 1) zijn niet gevoelig voor geluid. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de typische soorten die dienen als kwaliteitsindicator, wel gevoelig voor geluid kunnen zijn. Het gaat hier echter om een tijdelijke ingreep met een beperkte uitstraling richting het Natura 2000-gebied. Deze verstoringfactor leidt niet tot verdwijnen van typische soorten.

Van de habitatrichtlijnsoorten is gevoeligheid voor geluid bekend bij Bever, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad. De verspreiding van deze soorten zoals bekend in het Natura 2000-beheerplan Maasduinen is in onderstaande figuren weergegeven.

Figuur 18: Leefgebied Bever in Barbara's Weerd (detail 3D5 LGkaart deelgebied 4 bever-weegbree behorende bij het Beheerplan Natura 2000 Maasduinen

(https://www.limburg.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natura-2000-gebieden/overzicht/#item_1604).

Figuur 19: Verspreiding Kleine modderkruiper (links) en Rivierdonderpad (rechts) rond Arcen (detail van figuur 3.3 Natura 2000-beheerplan Maasduinen (Bron: Provincie Limburg, 2020).

Foerageergebied van Bever komt voor ten zuiden van Arcen langs de Maas en rond de watermolen. Voortplantings- of rustplaatsen van Bever ontbreken hier. Voorkomen van Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad is bekend bij de watermolen.

In het deelgebied Barbara's Weerd dat voor deze quickscan gehanteerd wordt, vinden geen werkzaamheden plaats. Deze storingsfactor dient wel beoordeeld te worden in het kader van de werkzaamheden die net buiten dit deelgebied plaatsvinden (afgraven oude dijk en aanleg nieuwe dijk). Dit zal plaatsvinden in een uit te voeren effectbeoordeling.

In het deelgebied Landgoed Arcen vindt ophoging plaats. De factor geluid speelt hier een rol. Uitstraling van het geluid op het leefgebied van Bever en de twee vissoorten vindt niet plaats gezien de afstand (de Kasteeltuinen liggen ertussen); er zijn geen gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen. Overige soorten waarvoor het habitatrictlijngebied is aangewezen komen niet voor in de omgeving van het bosperceel waar de ophoging wordt gerealiseerd.

Verstoring door trilling

Gevoeligheid voor trillingen is bekend bij Bever, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad (en Oeverzwaluw). Voor deze storingsfactor geldt hetzelfde als voor geluid. Uitstraling op de leefgebieden treedt niet op; er zijn geen gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen.

Mechanische effecten

Gevoeligheid voor mechanische effecten is bekend bij Bever, Gevlekt witsnuitlibel, Kamsalamander, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad. In het deelgebied Barbara's Weerd vinden geen werkzaamheden plaats. In deelgebied Landgoed Arcen ontbreekt geschikt habitat voor deze watergebonden soorten. Mechanische effecten in de leefgebieden van deze soorten kunnen daarom op voorhand uitgesloten worden.

Stikstof

Hoewel de Effectindicator geen stikstofdepositie noemt zijn meerdere habitattypen in Maasduinen gevoelig voor deze storingsfactor. Voor de eventuele project-gerelateerde emissie door de inzet van mobiele werktuigen en (vracht)verkeer dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Afhankelijk van de resultaten kan een voortoets of passende beoordeling nodig zijn. Hierbij gaat BIJ12 er op dit moment (maart 2021) ervan uit dat voor een tijdelijk project (maximaal twee jaar) waarbij een zeer lage depositie plaatsvindt op een of meerdere stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ($< 0,05$ mol stikstof per jaar) geen vergunning Wet natuurbescherming hoeft te worden aangevraagd. Dit uitgangspunt is echter niet juridisch getoetst. Indien juridisch meer zekerheid gewenst wordt, wordt geadviseerd bij een project-gerelateerde stikstofdepositie van $> 0,00$ mol/ha/j op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden in Natura 2000 toch een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

2.3 Afwegingskader Omgevingsverordening Provincie Limburg 2014

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is door het Rijk vastgelegd dat de provincie verantwoordelijk is voor de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De begrenzing en bescherming van het NNN is in Limburg als Goudgroene natuurzone vastgelegd in het POL2014 en de Omgevingsverordening Limburg 2014. Met de Beleidsregel natuurcompensatie geeft de Provincie Limburg invulling aan het natuurcompensatiebeleid uit de Omgevingsverordening. Ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN dienen getoetst te worden aan de Omgevingsverordening Ruimte.

Uit onderstaande figuur 20 blijkt dat de werkzaamheden plaatsvinden in de Goudgroen natuurzone (boskap in Landgoed Arcen) en de Bronsgroene landschapszone (afgraven oude dijkdelen).

Figuur 20: Ligging van het plangebied ten opzichte van de Goudgroene en Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone (Limburg Atlas, 2021). De werkzaamheden worden uitgevoerd in de Goudgroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone.

Het NNN/de Goudgroene natuurzone kent geen 'externe werking' (geen geldigheid van de beleidsregels buiten de grenzen van de Goudgroene natuurzone). Uit jurisprudentie blijkt wel dat bij vaststelling van een plan rekening gehouden dient te worden met de ligging van een plangebied ten opzichte van het NNN en eventueel aanwezige ecologische verbindingzones³. De raad dient bij vaststelling van een bestemmingsplan afwegingen te maken in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de gevolgen van het plan niet onaanvaardbaar voor de omgeving moeten zijn.

De beleidsregel Natuurcompensatie is van toepassing als voorafgaand aan de activiteit is vastgesteld dat de wezenlijke kenmerken en waarden van de Goudgroene natuurzone worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd en/of de kernkwaliteiten van de Bronsgroene landschapszone en/of van het Beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid-Limburg worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd. De wezenlijke kenmerken en waarden betreffen voor bestaande natuurgebieden de actueel aanwezige natuurbeheertypen en de nagestreefde

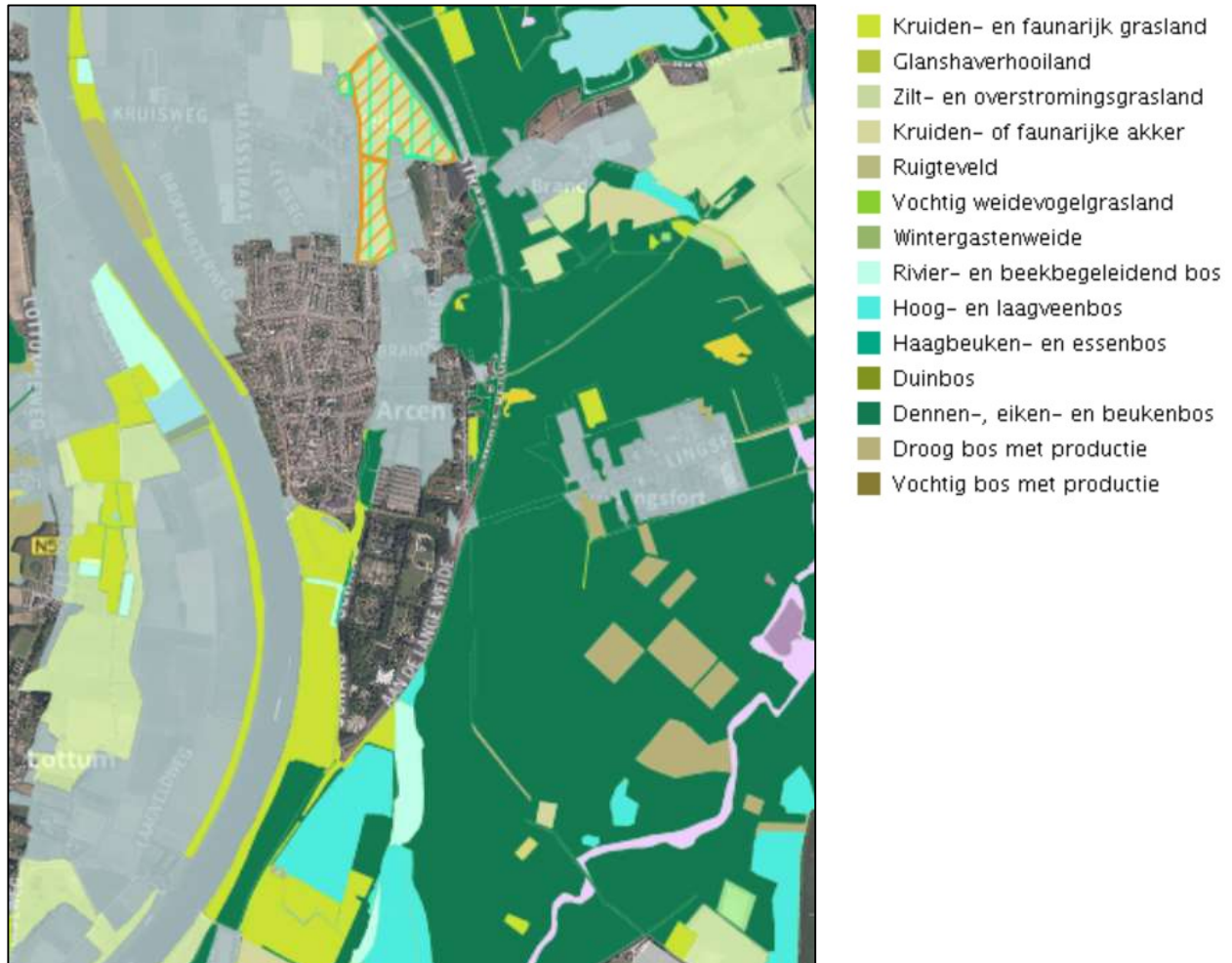
³ <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RVS:2016:2508>

natuurbeheertypen en voor te realiseren natuurgebieden de nagestreefde natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het Provinciaal Natuurbeheerplan (Omgevingsverordening Limburg).

Werkzaamheden in de Goudgroene natuurzone

In onderstaande figuur 21 worden de natuurbeheertypen weergegeven in de Goudgroene natuurzone.

Lichtgroen: N12.02; Kruiden- en faunarijk grasland,

Groen: N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos,

Blauw N14.02; Hoog- en laagveenbos

Figuur 21: De werkzaamheden in deelgebied Rijksstraatweg/Landgoed Arcen vinden plaats in het natuurstype Dennen-, eiken- en beukenbos (Limburg Atlas, 2021).

In deelgebied Landgoed Arcen vinden werkzaamheden plaats in de Goudgroene natuurzone. Hierbij vindt een ruimtebeslag plaats in het natuurbeheertype N15.02 Dennen- eiken- en beukenbos. Daarbij wordt het natuurbeheertype aangetast, herstel op dezelfde locatie is echter mogelijk. Aantasting van de rust vindt tijdelijk plaats, dit betreft geen wezenlijke aantasting. Het aanwezige reliëf wordt aangetast/aangepast. Het gaat echter niet om natuurlijk reliëf. Ter hoogte van de ophoging zijn gegraven laagten aanwezig die waarschijnlijk een functie hebben gehad in het landgoed. In het Landschapskader (Atlas Limburg) zijn de specifieke kwaliteiten voor de deelgebieden en omgeving aangegeven zoals de watermolen, een veldkruis en oude wegen, terraswand (in het gebied ten westen van Schans) en kleine landschapselementen. Van cultuurhistorische waarde zijn de lanen in Landgoed Arcen. Deze kwaliteiten dienen behouden te blijven.

Blijvende aantasting betekent een aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden. Op grond van de Beleidsregel natuurcompensatie van de Provincie Limburg moet dan compensatie worden uitgevoerd. Omdat deze aantasting

(kap van een kleine oppervlakte bos met voornamelijk dode Corsicaanse den) niet blijvend is kan 'compensatie' wellicht gezocht worden in het opnieuw aanplanten van bos dat voldoet aan het natuurbeheertype. Geadviseerd wordt met de provincie Limburg contact op te nemen en de noodzaak tot compensatie van wezenlijke waarden en kenmerken te bespreken. Overigens verdient het aanbeveling de kapvlakte iets naar het zuiden te verplaatsen en de aanwezige zandweg als noordgrens te hanteren. Op die manier wordt kap beperkt tot het perceel met veel dode Corsicaanse den.

Werkzaamheden in de Bronsgroene landschapszone

De werkzaamheden in de deelgebieden Arcen noord vinden plaats in de Bronsgroene landschapszone. De kernkwaliteiten in de Bronsgroene landschapszone zijn het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf. Bij aantasting van de kernkwaliteiten dient compensatie plaats te vinden op grond van de Beleidsregel natuurcompensatie van de Provincie Limburg.

Kernkwaliteiten die voor dit gebied genoemd worden in het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg zijn 'Rivierdal' en openheid. Ook de groenelementen worden beschouwd als kernwaarden. De dijk zelf is niet aangemerkt als van cultuurhistorisch belang. Met het afgraven gaan geen kernwaarden verloren. Compensatie op basis van de Beleidsregel natuurcompensatie voor het afgraven van de dijken in Arcen Noord is niet nodig.

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Ten aanzien van soortbescherming is de Wet natuurbescherming - Soorten relevant. Voor meer informatie over dit afwegingskader wordt verwezen naar bijlage 1. In de Wet natuurbescherming zijn drie beschermingsregimes voor soorten vastgesteld:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn;
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
3. Beschermingsregime andere soorten (ook wel de Nationale lijst genoemd).

De bepalingen van de Wet natuurbescherming zijn in Limburg uitgewerkt in de 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in de provincie Limburg'. Voor soorten kan een vrijstelling gelden bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingslijst kan per provincie verschillend zijn. De lijsten per beschermingsregime en de vrijstellingslijst zijn opgenomen in bijlage 1. Bij onbekendheid met dit wettelijk kader wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten ter hoogte van de vier deelgebieden en de omgeving daarvan (kunnen) voorkomen. Ook wordt beoordeeld of vervolgstappen zoals nader onderzoek of een ontheffing nodig zijn. Daartoe zijn gegevens verzameld van de sites van de provincie Limburg en de Nationale Databank Flora en Fauna (aangeleverd door het Waterschap Limburg). De natuurgegevens van de NDFF (zie bijlage 2) betreffen de gegevens uit het gehele plangebied voor de dijkverzwaring en de directe omgeving daarvan. De natuurgegevens uit het flora en faunaonderzoek dat uitgevoerd is in het kader van de dijkverzwaring in 2018 zijn opgenomen in de NDFF. In bijlage 2 is het onderzoeksgebied voor de NDFF-gegevens weergegeven. De waarnemingen uit de laatste vijf jaar zijn beoordeeld op relevantie voor het plangebied⁴.

Voor informatie over potentiële broedvogels zijn de natuurgegevens van de provincie Limburg geraadpleegd en wordt een inschatting gemaakt op basis van het veldbezoek en expert judgement.

De gegevensset is samengesteld in maart 2021 en aangevuld met een oriënterend veldbezoek in dezelfde maand. Waar relevant is de tekst uit het onderzoeksrapport van Witteveen+Bos & Arcadis geraadpleegd.

De resultaten van het veldbezoek zijn (voor zover relevant) in deze rapportage opgenomen. Indien beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn, wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen. Waterschap Limburg werkt volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen, goedgekeurd door het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie op 6 februari 2012. Deze geldt voor ruimtelijke ingrepen tot voor deze categorie van werkzaamheden een nieuwe gedragscode is vastgesteld (voor bestendig beheer en onderhoud is al een nieuwe gedragscode vastgesteld in 2019). Voor zogenaamde tabel-2 soorten onder de voormalige Flora- en faunawet geldt een vrijstelling voor een aantal verbodsbepalingen mits gewerkt wordt op basis van deze gedragscode. Uitgangspunt is het voorkomen van negatieve effecten, als dat niet mogelijk is worden effecten zoveel mogelijk beperkt en overblijvende schade wordt gecompenseerd.

3.2 Flora

In de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde soorten planten bekend in het plangebied en omgeving. In 2013 en 2014 vond in het gebied rond Arcen een florakartering plaats door de provincie Limburg. Destijds werden geen beschermde soorten planten waargenomen rond Arcen. Deze gegevens zijn inmiddels verouderd maar geven in samenhang met de bevindingen tijdens het veldbezoek wel een goede indicatie voor de soorten die aanwezig kunnen zijn. In 2018 is in het kader van de dijkverzwaring het toenmalig gehanteerde onderzoeksgebied onderzocht op voorkomen van beschermde planten (met name Grote leeuwenklauw). Beschermde planten werden niet

---

⁴ In de NDFF worden ook gegevens uit andere bronnen geïmporteerd zoals gegevens van de NGO's en waarneming.nl; updates vinden regelmatig plaats, maar in de verwerking van nieuw aangeleverde gegevens kan enige vertraging zitten.

aangetroffen. Tijdens het veldbezoek in het naastliggende deelgebied werd geconstateerd dat de vegetatie op en naast de dijk eenvormig is en kort gehouden wordt; op aanliggende akkers vindt intensieve landbouw plaats. Beide habitats zijn ongeschikt voor Grote leeuwenklauw of andere beschermde soorten planten. Op basis van de uitgevoerde onderzoeken in 2013/2014 en 2018 in combinatie met de bevindingen tijdens het veldbezoek in 2021 kan voorkomen van beschermde soorten planten in het agrarisch gebied worden uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffing voor planten is niet nodig.

3.3 Zoogdieren

In onderstaande tabel 2 zijn waarnemingen uit de NDFF opgenomen van beschermde zoogdieren in en rond het plangebied in de laatste vijf jaar. Het gebied waaruit gegevens verzameld zijn is weergegeven in bijlage 2.

Tabel 2: Overzicht waargenomen beschermde soorten zoogdieren in en rond het plangebied (bron: NDFF, 2021).

Grijs: soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of onderhoud.

Beschermde soort	Beschermingsregime	
	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten
Aardmuis		X
Bever	X	
Bosvleermuis	X	
Bosmuis		X
Bunzing		X
Das		X
Dwergmuis		X
Dwergspitsmuis		X
Eekhoorn*		X
Egel		X
Franjestaart	X	
Gewone dwergvleermuis	X	
Gewone grootoorvleermuis		
Haas		X
Huisspitsmuis		X
Konijn		X
Laatvlieger	X	
Myoot (soort onbekend)	X	
Rosse vleermuis	X	
Ruige dwergvleermuis	X	
Watervleermuis	X	
Ondergrondse woelmuis		X
Ree		X
Rosse woelmuis		X
Steenmarter**		X
Veldmuis		X
Vos		X
Wezel		X
Wolf	X	

* Voor Eekhoorn geldt in de provincie Limburg een vrijstelling de maanden maart, april en juli t/m nov

**Voor Steenmarter geldt in de provincie Limburg een vrijstelling 15 aug t/m februari

3.3.1 Beschermingsregime Andere soorten

De verschillende deelgebieden kunnen deel uitmaken van het leefgebied van algemeen voorkomende soorten zoals Egel, verschillende soorten muizen, Haas, Konijn enz. Voor deze soorten -grijs aangegeven in tabel 2- geldt een jaarronde vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen voor het vernietigen van verblijfplaatsen. Wel geldt de zorgplicht. Soorten waarvoor geen jaarronde vrijstelling bestaat zijn Eekhoorn, Steenmarter en Das.

Eekhoorn: in deelgebieden 1 en 2 ontbreekt geschikt leefgebied voor Eekhoorn. In deelgebied 3 is één waarneming van Eekhoorn bekend uit het bosje in de bocht van de Schans nabij de parkeerplaatsen, in en in de omgeving van deelgebied 4 (bosgebied) zijn meerdere waarnemingen bekend uit de NDFF. Nesten van Eekhoorn zijn beschermd in de kwetsbare periode van voortplanting. Daarbuiten kunnen ze, mits de zorgplicht in acht wordt genomen, weggehaald worden. Te kappen bomen dienen voorafgaand aan de kap geïnspecteerd te worden op het voorkomen van Eekhoornnesten. Indien aanwezig dient rekening gehouden te worden met de vrijgestelde periode voor kap. De vrijgestelde periode voor Eekhoorn zijn de maanden maart, april en juli t/m november. Als kappen van een boom met een in gebruik zijnde nest buiten deze periode plaatsvindt, dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Steenmarter: Waarnemingen van Steenmarter zijn bekend uit de bebouwde kom van Arcen en ten noorden en zuiden van de Kasteeltuinen (waaronder een verkeersslachtoffer). Vaste verblijfplaatsen zijn voornamelijk aanwezig in opstallen maar ook boomholtes, takkenhopen en dichte struwelen kunnen verblijfplaatsen herbergen. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor het verwijderen van verblijfplaatsen van 15 augustus t/m februari. In de vier deelgebieden worden geen opstallen gesloopt. In het bos zijn de mogelijkheden om een schuilplaats te vinden zeer beperkt. Geschikte bomen met benodigde grote holten zijn niet aanwezig. Niet uitgesloten kan worden dat verblijfplaatsen aanwezig zijn in de takkenhopen ten noorden van het pad dat vanuit de Lange heg richting de Rijksweg loopt. Indien deze takkenhopen geruimd moeten worden, dienen deze in de daarvoor vrijgestelde periode geruimd te worden. Deze periode komt grotendeels overeen met de periode waarin gekapt mag worden op locaties waar broedgelegenheid aanwezig is, wat hier het geval is. Nader onderzoek naar Steenmarter is niet nodig.

Das: In 2019 werd een dood exemplaar aangetroffen in het agrarisch gebied ten oosten van de Broekhuizerweg (deelgebied 2) en in 2018 en 2019 werden dode exemplaren langs de Rijksweg ten zuiden en ten oosten van de Kasteeltuinen. Hieruit kan afgeleid worden dat het bosgebied deel uitmaakt van het leefgebied van Dassen en dat hier burchten aanwezig zijn. Tijdens het flora en faunaonderzoek uitgevoerd in 2018 werden geen dassenburchten aangetroffen in het destijds gehanteerde onderzoeksgebied; wel sporen ten noorden en ten zuiden van Arcen. Tijdens het veldbezoek in 2021 werden wissels aangetroffen in het deel van Landgoed Arcen waar ophoging plaatsvindt. Dit kunnen ook wissels zijn die door Ree gebruikt worden. Er werden geen prenten, burchten, pijpen mest- of snuitputjes van Das aangetroffen. Het bos is echter niet vlakdekkend onderzocht. Geadviseerd wordt een aanvullend veldbezoek te brengen om het definitieve kapvlak en de omgeving daarvan vlakdekkend te onderzoeken op het voorkomen van een burcht en/of dassenpijpen.

3.3.2 Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten

Bever: Bever is bekend uit de Maas. Sporen van Bever zijn in het verleden aangetroffen rond de Wymarsche watermolen en in de Kasteeltuinen. Tijdens het veldbezoek werden verse knaagsporen aangetroffen aan een wilg in de oever van de Maas. De oever is geheel afgelopen om te bepalen of een burcht aanwezig kan zijn. Burchten of oeverholten werden niet aangetroffen.

In het deelgebied Barbara's Weerd zoals dat in deze quickscan aangehouden wordt, vinden geen werkzaamheden plaats. Verstoring van Bever vindt daardoor niet plaats. Nader onderzoek is niet nodig, aanwezigheid van voortplantings- en rustplaatsen in het deelgebied is uitgesloten tijdens het oriënterend veldbezoek in maart 2021.

Vleermuizen: In de omgeving van de deelgebieden zijn zeven soorten vleermuizen bekend. In de vier deelgebieden zijn geen opstallen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats. Met uitzondering van Laatvlieger kunnen de soorten verblijfplaatsen in bomen hebben. Landgoed Arcen herbergt naar verwachting kolonies van boombewonende vleermuizen; met name in de oude laanbomen. Uit literatuur blijkt dat boombewonende vleermuizen een duidelijke voorkeur hebben voor (levende) oudere loofbomen. De percelen met dode en levende

Corsicaanse dennen zijn daarom waarschijnlijk niet aantrekkelijk voor vestiging. De oudere bomen ten westen van de Rijksstraatweg langs het hek zijn dit wel. Om risico's uit te sluiten dient een nadere inspectie van de bomen langs de Rijksstraatweg (als de mogelijkheid nog openstaat dat deze gekapt worden) en in het te kappen bos uitgevoerd te worden om te bezien of geschikte holten of scheuren aanwezig zijn in de te kappen bomen. Bij aantreffen van geschikte holten kan vervolgonderzoek met een grotere doorlooptijd nodig zijn. Het is daarom van belang de inspectie in het voorjaar van 2021 uit te voeren als de bomen nog geen bladeren hebben (voor half april). De bomen langs de Rijksstraatweg en het te kappen bosdeel maken naar verwachting deel uit van het foerageergebied en hebben mogelijk ook een functie als vlieg- en migratieroute. Het gaat gezien de omvang niet om essentieel foerageergebied. Doorgaande vlieg- en migratieroutes blijven behouden. Nader onderzoek naar deze functies is niet nodig.

Wolf: Vestiging van Wolf in Nederland komt nog sporadisch voor. De waarneming van Wolf in de NDFF betreft een zwervend exemplaar. De aanwezigheid van een voortplantings- of vaste rustplaats in het te kappen bosdeel is op voorhand uit te sluiten. Dit bosdeel is dichtbij drukke infrastructuur en heeft te weinig ondergroei om voldoende dekking te kunnen bieden. Nader onderzoek naar Wolf of een ontheffing voor deze soort is niet nodig.

Voorkomen van overige beschermde soorten zoogdieren is op basis van de aangetroffen habitats, de gegevens en het oriënterend veldbezoek nagenoeg uit te sluiten. Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet nodig.

3.4 Vogels

In de Wet natuurbescherming zijn verbodsbepalingen opgenomen met betrekking tot vogels in het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn. In grote lijnen komen deze verbodsbepalingen op het volgende neer:

- het is verboden vogels te doden of te vangen,
- het is verboden in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen te beschadigen of weg te nemen,
- het is verboden eieren te beschadigen, te rapen of onder zich te hebben,
- het is verboden vogels te storen behalve als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Een ontheffing of vrijstelling is mogelijk onder bepaalde voorwaarden (zie ook bijlage 1).

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van een aantal soorten zijn jaarrond beschermd; ook de functionele omgeving van deze jaarrond beschermde nesten is beschermd. Storing met als gevolg het (tijdelijk) verlaten van een jaarrond beschermd nest wordt eveneens beschouwd als vernielen van het nest als daardoor het broedsucces vermindert. De lijst van soorten met een jaarrond beschermd nest is hieronder opgenomen:

Tabel 3: Lijst jaarrond beschermde vogelnesten (Beleidsregels tbv de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg, 6-12-2017).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	2	Huiswaluw	2	Roek	1
Boomvalk	3	Kerkuil	1	Slechtvalk	2
Bosuil	2	Oehoe	1	Steenuil	1
Gierzwaluw	2	Ooievaar	2	Torenvalk	3
Grote gele kwikstaart	2	Ransuil	3	Wespendief	3
Havik	3	Raaf	3	Zwarte wouw	3
Huismus	2	Rode wouw	3		

Categorie 1: Jaarrond gebruikte nesten (ook buiten broedseizoen gebruik van de nestplaats).

Categorie 2: Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing. Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude

kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Broedvogels waarbij getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft

Voor de soorten in onderstaande tabel dient te worden vastgesteld dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. In dat geval geldt geen jaarronde bescherming van het nest. Als er onvoldoende alternatieve leefomgeving aanwezig is, geldt wel een jaarronde bescherming.

Tabel 4: Soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is als er onvoldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de soort om zich te kunnen vestigen. (Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg, 6-12-2017).

Bijeneter	Grauwe klauwier	Kwartelkoning	Roerdomp	Wulp
Blauwe reiger	Grutto	Oeverwaluw	Sperwer	Zomertortel
Buizerd	IJsvogel	Paapje	Spotvogel	Zwarte specht
Draaihals	Kramsvogel	Ringmus	Visdief	

Categorie 4: Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Voor kunstmatige nestgelegenheid geldt dat deze verplaatst mogen worden als de functionaliteit effectief behouden blijft ondanks de verplaatsing. Nesten van andere soorten zijn buiten het gebruik voor de voortplanting niet beschermd.

Broedvogels in het plangebied

De provincie Limburg heeft in deze regio in 2013 en 2014 een broedvogelkartering uitgevoerd (bijzondere en schaarse soorten). Hierbij werden in de omgeving van de deelgebieden veel verschillende soorten broedvogels vastgesteld. Met name deelgebied 3 (Barbara's Weerd) en 4 (Landgoed Arcen) zijn van bijzonder belang voor broedvogels. In de deelgebieden in Arcen Noord kan incidenteel een Veldleeuwerik broeden. In 2019 werd door de provincie Limburg een broedvogelkartering uitgevoerd (bijzondere en schaarse soorten) in de Goudgroene natuurzones waarbij Barbara's Weerd en Landgoed Arcen opnieuw vlakdekkend geïnventariseerd zijn⁵. Hierbij zijn veel territoria van kleine zangvogels vastgesteld zoals van Kneu, Grasmus en Tuinfluit. In de nabijheid van het bosdeel waar de ophoging plaatsvindt werden territoria aangetroffen van Boomkruiper, Boomklever, Grote bonte specht, Zwarte specht en Holenduif. Ook werden in het kilometerhok waarin Barbara's Weerd en Landgoed Arcen liggen, vier territoria van kwetsbare soorten gevonden (roofvogels/uilen). De locaties van deze territoria zijn niet openbaar maar wel opvraagbaar in het kader van de werkzaamheden voor de dijkverzwaring. Voor de uitvoering van de werkzaamheden betekent dit het volgende:

- De af te graven dijkdelen in Arcen Noord afgraven buiten de broedtijd óf de vegetatie zeer kort houden zodat broeden voorkomen wordt,
- Verwijderen van potentiële broedgelegenheid voor alle broedvogelsoorten langs de weg (struweel en/of bomen) en in Landgoed Arcen moet plaatsvinden buiten de broedtijd (richtlijn 15 maart-15 augustus),
- Voorafgaand aan de kap dienen de te kappen bomen geïnspecteerd te worden op het voorkomen van nesten van roofvogels/uilen en spechtengaten van Zwarte specht. Bij voorkeur vindt deze inspectie plaats in het broedseizoen van 2021 (eind mei/begin juni) omdat aanwezigheid en gedrag van vogels het opsporen van deze nesten en holten vergemakkelijkt.
- Bij aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest dient een ontheffing aangevraagd te worden of dienen dusdanige maatregelen getroffen te worden dat het nest functioneel kan blijven (bijvoorbeeld door een groepje bomen te behouden).

⁵ Inventarisatie Goud-Groen (SNL) 1. Gegevens zijn in te zien via Provincie Limburg, Cluster Natuur en Water, www.natuurgegevensprovincielimburg.nl

3.5 Amfibieën

In onderstaande tabel 5 zijn waarnemingen uit de NDFF opgenomen van beschermde soorten amfibieën in en rond het plangebied in de laatste vijf jaar. Het gebied waaruit gegevens verzameld zijn is weergegeven in bijlage 2.

Tabel 5: Overzicht waargenomen soorten amfibieën rond het plangebied (bron: NDFF, 2021). Grijs: soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of onderhoud.

Beschermde soort	Beschermingsregime	
	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten
Alpenwatersalamander		X
Gewone pad		X

In de NDFF zijn vooral waarnemingen van amfibieën in de Kasteeltuinen bekend en rond de rotonde bij Kamerdal. Het gaat hier om waarnemingen van algemeen voorkomende soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen met uitzondering van de waarneming van één Alpenwatersalamander. Deze soort komt waarschijnlijk in de Kasteeltuinen voor (exacte vindplaats is niet aangegeven). De wateren met potentie voor Kamsalamander en Alpenwatersalamander (rond Kasteel Arcen inclusief de Lingsforterbeek) zijn in 2018 tweemaal met een schepnet bemonsterd om aanwezigheid van beschermde amfibieën te kunnen vaststellen. Hierbij zijn geen strikt beschermde soorten gevangen of waargenomen. In de deelgebieden voor deze quickscan ontbreekt open water en daarmee voortplantingswater. Nader onderzoek of een ontheffing voor amfibieën is niet nodig.

3.6 Reptielen

In onderstaande tabel 6 zijn waarnemingen uit de NDFF opgenomen van beschermde soorten reptielen in en rond het plangebied in de laatste vijf jaar. Het gebied waaruit gegevens verzameld zijn is weergegeven in bijlage 2.

Tabel 6: Overzicht waargenomen soorten reptielen rond het plangebied (bron: NDFF, 2021). Grijs: soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of onderhoud.

Beschermde soort	Beschermingsregime	
	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten
Hazelworm		X

* Voor Hazelworm geldt een vrijstelling in maanden juli, augustus en september.

Behalve enkele exotische schildpadsoorten zijn meerdere waarnemingen bekend van Hazelworm in het bosgebied ten oosten van de Kasteeltuinen. Op grond van de waarnemingen kan ervan uitgegaan worden dat het deelgebied Landgoed Arcen deel uitmaakt van het leefgebied van deze soort; hiervoor is geen aanvullend onderzoek nodig. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor het vangen en vernietiging van vaste verblijfplaatsen in de maanden juli, augustus en september bij ruimtelijke ontwikkelingen. Omdat de werkzaamheden naar verwachting niet in deze korte periode afgerond kunnen worden en in het deelgebied ook na de kap nog individuen kunnen voorkomen, wordt geadviseerd voor deze soort een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen (art. 3.10 1a verbod op doden of vangen en 1b verbod op opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen).

3.7 Overige beschermde soorten

In onderstaande tabel 7 zijn waarnemingen uit de NDFF opgenomen van overige beschermde soorten rond het plangebied in de laatste vijf jaar. Het gebied waaruit gegevens verzameld zijn is weergegeven in bijlage 2.

Tabel 7: Overzicht waargenomen overige beschermde soorten in en rond het plangebied (bron: NDFF, 2021).

	Beschermingsregime	
Beschermde soort	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten
Kleine ijsvogelvlinder		X

Kleine ijsvogelvlinder kan voorkomen in de Kasteeltuinen en omgeving en op Landgoed Arcen. In het deelgebied Landgoed Arcen ontbreekt de waardplant van Kleine ijsvogel (Kamperfoelie). Voortplanting in het deelgebied en daarmee het overtreden van verbodsbepalingen kan daarom op voorhand uitgesloten worden.

Waarnemingen van overige beschermde soorten ontbreken in de NDFF en zijn op grond van het aangetroffen habitat in de deelgebieden ook niet te verwachten. Nader onderzoek of een ontheffing voor overige beschermde soorten is niet nodig.

4. HOUTOPSTANDEN, HOUT EN HOUTPRODUCTEN

4.1 Inleiding

Ten aanzien van bescherming van bomen en houtopstanden zijn de volgende kaders relevant.

1. Wet natuurbescherming,
2. Algemene plaatselijke verordening van de gemeente.

Voor meer informatie over het afwegingskader in de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

4.2 Te kappen bomen en houtopstanden

In de deelgebieden voor deze quickscan hoeven alleen in deelgebied Rijksstraatweg/Landgoed Arcen bomen gekapt te worden. Het gaat om (mogelijk) de bomen langs de Rijksstraatweg die net buiten de afrastering van de Kasteeltuinen staan; deze vallen buiten de bestemmingsplangrens van het dorp Arcen en daarmee waarschijnlijk ook buiten de begrenzing bebouwde kom. Het bosperceel waar de ophoging plaatsvindt maakt deel uit van een houtopstand buiten de bebouwde kom.

4.3 Bepalingen Wet natuurbescherming houtopstanden, hout en houtproducten

Het is op grond van de Wet natuurbescherming verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over een dergelijke melding. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:

- a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt,
- b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
- c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.

Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. Als de beplanting niet aan slaat moet deze binnen drie jaar na de herbeplanting vervangen worden.

Zowel de bomen net buiten de afrastering van de Kasteeltuinen als de te kappen bosopstand in Landgoed Arcen vallen (als deze inderdaad buiten de bebouwde kom vallen) onder de definitie van houtopstand zoals in de Wet natuurbescherming gedefinieerd. Voorafgaand aan de kap dient een melding gedaan te worden bij de provincie en er geldt een herplantplicht.

4.4 Bepalingen omgevingsverordening Venlo

In onderstaande figuur 18 wordt een uitsnede van de bomenkaart van de gemeente Venlo weergegeven. Waardevolle houtopstanden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, zijn groen gearceerd. De bomen in en langs de Kasteeltuinen zijn aangemerkt als waardevolle houtopstand. Bij kap van deze bomen in en langs de Kasteeltuinen is een omgevingsvergunning nodig van de gemeente Venlo.

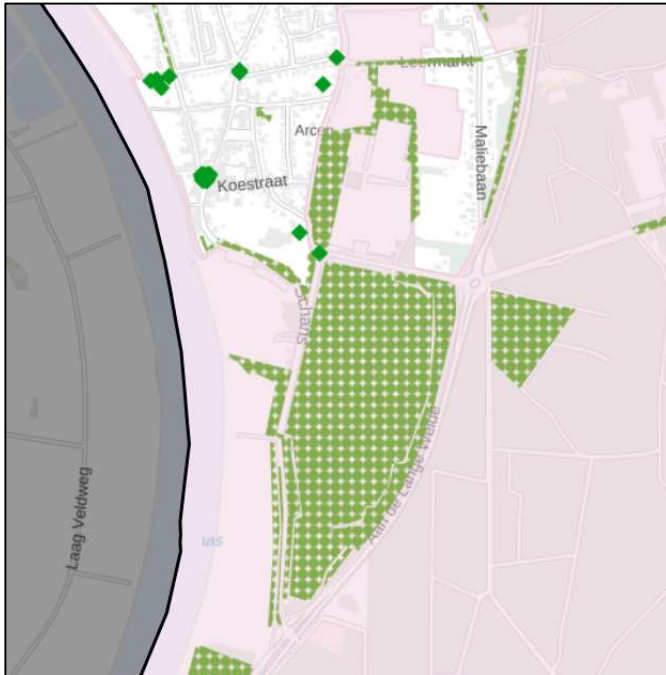
Het deel waar bos wordt gekapt en de ophoging gerealiseerd wordt is niet aangewezen als waardevolle houtopstand. Er is voor dit deel geen omgevingsvergunning nodig van de gemeente Venlo.

4.5 Conclusie houtopstanden

Voor de (mogelijke) kap van de bomen net buiten de afrastering van de Kasteeltuinen dient een omgevingsvergunning bij de gemeente Venlo te worden aangevraagd. Ervan uitgaande dat deze bomen buiten de

bebouwde kom vallen dient voorafgaand aan de kap ook een melding gedaan te worden bij de provincie en er geldt een herplantplicht.

Voorafgaand aan de kap van het bos in deelgebied Landgoed Arcen dient een melding gedaan te worden bij gedeputeerde staten van de provincie Limburg en er geldt een herplantplicht.

Figuur 22: Bomenkaart van de gemeente Venlo. Voor het kappen van waardevolle houtopstanden (groen aangegeven in de kaart) geldt een vergunningsplicht vanuit de gemeente. Voor houtopstanden in het overige deel geldt de Wet natuurbescherming (<https://kaarten.venlo.nl/register-waardevolle-bomen>).

5. CONCLUSIES EN VERVOLGSTAPPEN

5.1 Conclusies gebiedsbescherming

- Natura 2000

De vier deelgebieden liggen tussen twee deelgebieden van Natura 2000-gebied Maasduinen (een Vogel- en habitatrichtlijngebied in het noorden en een Habitatrichtlijngebied in het zuiden). In het zuiden vinden in het kader van de dijkverzwaring werkzaamheden plaats in het Habitatrichtlijngebied (de Leemarkse, Lommer- en Schandelose Heide, onderdeel van Natura 2000-gebied Maasduinen). Overige Natura 2000-gebieden in Nederland liggen op meer dan 10 km afstand. Aan de Duitse zijde ligt op circa 10 km een Habitatrichtlijngebied (Fleuthkuhlen), overige gebieden in Duitsland liggen op grotere afstanden.

Optredende storingsfactoren tijdens de aanlegwerkzaamheden reiken niet tot in het noordelijk gelegen Vogel- en Habitatrichtlijngebied of overige Natura 2000-gebieden (Stikstof mogelijk uitgezonderd). Een effectgebied is wel aanwezig in het Habitatrichtlijngebied. De werkzaamheden vinden niet plaats in (zoekgebieden voor) habitattypen waarvoor Maasduinen is aangewezen en overlappen niet met het leefgebied van de Habitatrichtlijnsoorten waarvoor het Habitatrichtlijngebied is aangewezen. Voor de werkzaamheden die uitgevoerd worden in de in deze quickscan beoordeelde deelgebieden zijn significante gevolgen in het licht van de instandhoudingsdoelen op voorhand uit te sluiten met uitzondering van de factor Stikstof.

Stikstof

Voor de eventuele project-gerelateerde emissie door de inzet van mobiele werktuigen en (vracht)verkeer in de aanlegfase dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Afhankelijk van de resultaten kan een voortoets of passende beoordeling nodig zijn. Hierbij gaat BIJ12 er op dit moment (maart 2021) ervan uit dat voor een tijdelijk project (maximaal twee jaar) waarbij een zeer lage depositie plaatsvindt op een of meerdere stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden ($< 0,05$ mol stikstof per jaar) geen vergunning Wet natuurbescherming hoeft te worden aangevraagd. Dit uitgangspunt is echter niet juridisch getoetst. Indien juridisch meer zekerheid gewenst wordt, wordt geadviseerd bij een project-gerelateerde stikstofdepositie van $> 0,00$ mol/ha/j op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden in Natura 2000 toch een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

- Omgevingsverordening Limburg

Deelgebieden Barbara's Weerd en Landgoed Arcen liggen in de Goudgroene natuurzone (onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland). In het deelgebied Barbara's Weerd vinden geen werkzaamheden plaats. In deelgebied Landgoed Arcen wordt een bosdeel gekapt om ophoging en aansluiting naar hoge grond mogelijk te maken. Hierbij wordt het aanwezige bos gekapt. De ophoging wordt zo uitgevoerd dat er sprake is van een natuurlijke inpassing waarbij na aanleg geen waterstaatkundig beheer meer nodig is. Op het gekapte deel kan na aanleg van de ophoging weer bos aangelegd worden.

Wezenlijke kenmerken en waarden die blijvend worden aangetast moeten gecompenseerd worden op grond van de Beleidsregel natuurcompensatie van de Provincie Limburg. Omdat de aantasting in het kader van de dijkverzwaring (kap van een kleine oppervlakte bos met voornamelijk dode Corsicaanse den) niet blijvend is kan 'compensatie' wellicht gezocht worden in het opnieuw aanplanten van bos dat voldoet aan het natuurbeheertype. Geadviseerd wordt met de provincie Limburg contact op te nemen en de noodzaak tot compensatie voor de aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken te bespreken. Overigens verdient het aanbeveling de kapvlakte iets naar het zuiden te verplaatsen en de aanwezige zandweg als noordgrens te hanteren. Op die manier wordt kap beperkt tot het perceel met veel dode Corsicaanse den. De aanwezige laanbeplanting dient zoveel mogelijk behouden te blijven. Aanbevolen wordt voor de bepaling van de (perceels)grenzen met Stichting het Limburgs Landschap contact op te nemen.

5.2 Conclusies soortbescherming

- Waterschap Limburg werkt volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen, goedgekeurd door het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie op 6 februari 2012. Deze geldt voor ruimtelijke ingrepen tot voor deze categorie van werkzaamheden een nieuwe gedragscode is vastgesteld (voor bestendig beheer en onderhoud is al een nieuwe gedragscode vastgesteld in 2019). Voor zogenaamde tabel-2 soorten onder de voormalige Flora- en faunawet geldt een vrijstelling voor een aantal verbodsbepalingen mits gewerkt wordt op basis van deze gedragscode. Uitgangspunt is het voorkomen van negatieve effecten, als dat niet mogelijk is worden effecten zoveel mogelijk beperkt en overblijvende schade wordt gecompenseerd. In het kader van deze quickscan wordt gewerkt op basis van de gedragscode; er wordt echter vooralsnog geen beroep gedaan op vrijstellingen omdat in de deelgebieden alleen beschermde soorten voorkomen waarvoor al een vrijstelling geldt op grond van de Omgevingsverordening Limburg 2014 bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- Voor alle beschermde soorten geldt dat op basis van de beschikbare gegevens en het oriënterend veldbezoek een voldoende beeld is verkregen van de mogelijke aanwezigheid van deze soorten in de deelgebieden.
- Voor alle soorten in de deelgebieden geldt de zorgplicht. In het kader van de zorgplicht⁶ dienen algemene mitigerende maatregelen genomen te worden onnodige schade aan individuen te vermijden.
Het gaat dan om de volgende maatregelen:
  - Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen eventueel aanwezige schuilplaatsen zoals plastic, hout etc. voorzichtig verwijderd te worden met oog voor aanwezige dieren. Indien dieren aanwezig zijn dienen deze in de gelegenheid te worden gesteld op eigen kracht een veilig heenkomen te zoeken.
  - Aanwezige holen van vrijgestelde soorten worden voorzichtig uitgegraven zodat eventueel aanwezige dieren kunnen vluchten;
  - Werkoppervlakten dienen zo beperkt mogelijk gehouden te worden en de werkzaamheden dienen in een zo beperkt mogelijk tijdsbestek afgerond te worden;
  - Aanlegactiviteiten vinden in beginsel plaats in de daglichtperiode opdat verstoring van de omgeving door verlichting wordt voorkomen. In de deelgebieden Barbara's Weerd en Landgoed Arcen dient de verlichting aangepast te worden als gewerkt wordt in donker en schemerperiode (zo gedempt mogelijk met afgeschermd armaturen zodat uitstraling naar boven vermeden wordt);
  - Alle vegetatie die geschikt is als nestgelegenheid en die verwijderd moet worden in het kader van de werkzaamheden, dient verwijderd te worden ruim buiten het broedseizoen (dus buiten de periode maart-augustus);
  - Bij voorkeur worden alle werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd, de werkzaamheden dienen in ieder geval voorafgaand aan het broedseizoen gestart te worden zodat storingsgevoelige broedvogels zich niet vestigen in de nabijheid van de werkzaamheden.
  - In het bosperceel waren enkele grote mierenhopen aanwezig met foerageersporen van spechten. Deze worden bij voorkeur ontzien (bijvoorbeeld door uitrasteren) en als dat niet mogelijk is door een shovel opgeschept en op een locatie buiten de kapvlakte neergelegd.
  - Bij het onverhoopt toch aantreffen van beschermde planten- of diersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient contact opgenomen te worden met een ecooloog om benodigde vervolgstappen te bespreken.

⁶ De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11 Wet natuurbescherming. In het tweede lid wordt de zorgplicht nader geconcretiseerd door te bepalen dat deze plicht inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor enkele beschermde soorten dienen vervolgstappen ondernomen te worden. Deze zijn opgenomen in onderstaande tabel 7.

Tabel 7: Soorten en soortgroepen waarvoor vervolgstappen nodig zijn.

Soort	Activiteit	Mogelijke overtreding	Onderzoek nodig?	(Mitigerende) maatregel	Ontheffing nodig
Eekhoorn	Kappen van bomen langs de Rijksstraatweg en in Landgoed Arcen	Opzettelijk doden en beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10)	Ja, inspectie vooraf of nesten in bomen aanwezig zijn. Deze inspectie kan gelijktijdig plaatsvinden met de holteninspectie (zie vleermuizen).	Nestbomen in de daarvoor vrijgestelde periode kappen (vrijgestelde periode is maart, april en juli t/m november)	Nee, mits in de vrijgestelde periode gekapt wordt, is geen ontheffing nodig. Bij kappen buiten deze periode wel een ontheffing aanvragen
Steenmarter	Takkenhopen/rillen en verwijderen langs de Rijksstraatweg en in Landgoed Arcen	Opzettelijk doden en beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10)	Nee	Verwijderen van potentiële verblijfplaatsen (takkenhopen/rillen) in de daarvoor vrijgestelde periode (vrijgestelde periode is van 15 augustus t/m februari)	Nee, mits potentiële verblijfplaatsen verwijderd worden in de vrijgestelde periode
Das	Werkzaamheden in het bos in Landgoed Arcen	Opzettelijk doden en beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10)	Ja, een aanvullend bezoek in 2021 waarbij vlakdekkend het te kappen bosdeel met een buffer van ongeveer 50 meter onderzocht wordt op het voorkomen van burchten of dassenpijpen	Indien aanwezig: burcht of dassenpijpen ontzien en niet werken in de kwetsbare periode	Bij vernietiging van burchtlocaties en/of pijpen of dusdanige verstoring dat deze verlaten worden. Dit dient nader beschouwd te worden
Vleermuizen	Kapwerkzaamheden langs de Rijksstraatweg en werkzaamheden in het bos in Landgoed Arcen	Opzettelijk doden, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en het opzettelijk storen (art. 3.5, lid 1, 2 en 4)	Ja, inspectie in voorjaar 2021 (voor half april) van bomen met potentieel geschikte holten in het te kappen bosvlak en in de omgeving daarvan. Bij aantreffen van bomen met potentieel geschikte holten kan nader onderzoek nodig zijn om te bepalen of daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn	Indien aanwezig: bomen met holten en omliggende bomen sparen	Ja, bij kap van bomen met een verblijfplaats of het aantasten van het microklimaat van bomen met een verblijfplaats
Alle broedvogels	Alle werkzaamheden	Vernietigen of verstoring van nesten (art. 3.1 lid 2 en art. 3.1 lid 4 en 5)	Nee, mits mitigerende maatregelen genomen worden	Verstorende werkzaamheden zoals kappen van bomen uitvoeren buiten de broedperiode 1 maart - 15 augustus. Let op: ook buiten deze periode kunnen nog broedende vogels aanwezig zijn. Ook deze nesten zijn beschermd. Raadpleeg bij twijfel een ecoloog. • De af te graven dijkdelen in Arcen Noord afgraven buiten de	Nee, mits gewacht wordt met verstorende werkzaamheden tot na het broedseizoen (langs bosrand) of potentiële broedgelegenheid tijdig, bij voorkeur voor 1 maart, wordt verwijderd

Soort	Activiteit	Mogelijke overtreding	Onderzoek nodig?	(Mitigerende) maatregel	Ontheffing nodig
				broedtijd óf de vegetatie zeer kort houden zodat broeden voorkomen wordt	
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Kappen van bomen langs de Rijksstraatweg en in Landgoed Arcen	Vernietigen of verstoring van nesten (art. 3.1 lid 2 en art. 3.1 lid 4 en 5)	Ja, inspectie in de broedperiode 2021 (eind mei, begin juni) om te bepalen of nesten van jaarrond beschermde soorten aanwezig zijn	Indien aanwezig: nestbomen en omliggende bomen zo mogelijk sparen	Bij kap van een nestboom is een ontheffing nodig
Hazelworm	Werkzaamheden in het bos bij Landgoed Arcen	Opzettelijk doden en beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10)	Nee, aanwezigheid is vastgesteld in het Landgoed	Zoveel mogelijk werken in de vrijgestelde periode. Deze betreft de maanden juli, augustus en september	Ja

5.3 Conclusies Houtopstanden, hout en houtproducten

Voorafgaand aan de kap van het bos in deelgebied Landgoed Arcen dient een melding gedaan te worden bij gedeputeerde staten van de provincie Limburg en geldt een herplantplicht. Het aanvragen van een omgevingsvergunning bij de gemeente Venlo is niet nodig.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Provinciaal blad, 6 december 2017.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980 - 2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Lange R., P. Twist, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV, VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten, 1994.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2012. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig.

Provincie Limburg, 2014. Geconsolideerde versie (gc03) van de omgevingsverordening Limburg 2014.

Provincie Limburg, 2020. Hoofdrapport Natura2000-plan 2020-2026 definitief Maasduinen (145), december 2020.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa, 1979. Bern.

Witteveen+Bos & Arcadis, 2017. CB 01.005 Bureau studie Flora en fauna/ecologie inclusief plan van aanpak voor vervolg - Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei. Versienummer 4.0

Witteveen+Bos & Arcadis, 2019. CB 13.007 Onderzoek Flora en fauna dijktraject Arcen - Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei. Versienummer 1.0-4.

www.limburg.nl

www.natuurgegevenslimburg.nl

Bijlage 1a Achtergronden Wet natuurbescherming

In deze bijlage wordt kort ingegaan op een relevant geachte selectie uit de Wet natuurbescherming. Aan deze bijlage kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de volledige tekst wordt verwezen naar de Wet natuurbescherming.

Wet Natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De wet bestaat uit 12 hoofdstukken waarvan voor deze quickscan de eerste vier hoofdstukken relevant zijn:

- Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2: Natura 2000
- Hoofdstuk 3: Soorten
- Hoofdstuk 4: Houtopstanden, hout en houtproducten

De overige hoofdstukken behandelen vrjstellingen, beschikkingen en verplichtingen, financiële bepalingen, handhaving, overige aspecten, overgangsrecht en de wijziging en samenloop van en met andere wetten en/of wetsvoorstellen. De quickscan beperkt zich tot toetsing aan de eerste vier hoofdstukken. Eventueel relevante bepalingen over vrjstellingen (bvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer en onderhoud) worden in de quickscan ook meegenomen,

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) verleent ontheffingen en vergunningen voor ruimtelijke ingrepen die gevolgen voor de natuur kunnen hebben zoals:

- Projecten van gebieden die niet op provinciaal niveau zijn ingedeeld.
- Hoofdwegen, hoofdvaarwegen en landelijke spoorwegen.
- Kustbescherming: primaire waterkeringen zoals kustverdediging en rivierveiligheidsmaatregelen, zoals Ruimte voor de Rivier projecten.
- Activiteiten op militaire terreinen en oefengebieden.
- Landelijk energietransportnetwerk (hoogspanningsverbindingen vanaf 220kV).
- Gastransportnetwerk
- Activiteiten van of door een lid van het Koninklijk Huis
- Va keniersaktes

Voor alle andere ontheffingen en vergunningen is de provincie verantwoordelijk.

In deze bijlage worden kort de kaders van de wet geschetst voor de gebiedsbescherming (Natura 2000), de soortbescherming en de houtopstanden.

• *Natura 2000*

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo wordt voorkomen dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Natura 2000 vormt de component gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden (www.synbiosys.alterra.nl).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Voor de habitattypen en (vogel)soorten waarvoor de Natura 2000-gebieden worden aangewezen, zijn door de overheid instandhoudingsdoelen opgesteld. Toetsing vindt altijd plaats in het licht van deze instandhoudingsdoelen. Ontwikkelingen alleen plaats kunnen vinden als zekerheid verkregen is omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten. Er is sprake van significante gevolgen als de instandhoudingsdoelstellingen door menselijk handelen (mogelijk) niet gehaald worden. Een vergunning kan alleen verleend worden als zeker is dat het plan of project niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken. Met andere woorden: er mogen best activiteiten ontplooid worden in of bij een Natura 2000-gebied, zolang een activiteit maar niet leidt tot significante gevolgen.

Voor alle Natura 2000-gebieden worden beheerplannen opgesteld. Daarin staan de instandhoudingsdoelen, hoe deze doelen bereikt kunnen worden en voorbeelden van welke activiteiten zijn toegestaan en welke vergunningplichtig zijn. Natura 2000 heeft een externe werking. Dit betekent dat ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied, die negatieve gevolgen kunnen hebben voor het Natura 2000-gebied, getoetst moeten worden aan de Wet natuurbescherming (denk bijvoorbeeld aan verdroging van een natuurgebied als gevolg van grootschalige wateronttrekking enkele kilometers verder).

In de quickscan wordt, als dat nodig is, een paragraaf opgenomen waarin de kans op significante negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling wordt beoordeeld. Deze paragraaf kan gezien worden als een voortoets op grond waarvan overleg gevoerd kan worden met bevoegd gezag over de noodzaak van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Als significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten is in veel gevallen een passende beoordeling en een vergunning nodig.

• Soortbescherming

Onafhankelijk van gebieden worden ook soorten beschermd in de Wet natuurbescherming. Ten aanzien van soorten gelden drie beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes komen gedeeltelijk overeen met elkaar, in detail verschillen ze echter. De groepen waarvoor de verschillende beschermingsregimes in het leven zijn geroepen worden hieronder weergegeven met de belangrijkste verbodsbepalingen. In de daaropvolgende lijsten worden de afzonderlijke beschermde soorten weergegeven.

1. Soorten van de Vogelrichtlijn. Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).

Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen, eieren te rapen of onder zich te hebben en vogels zodanig te storen dat deze storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

2. Soorten van de Habitatrichtlijn. Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Het is verboden deze dieren opzettelijk te doden of te vangen, te verstoren, eieren opzettelijk te vernielen of te rapen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.

3. Nationaal aangewezen (overige soorten). Dit zijn soorten genoemd in de bijlage van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de bescherming van in nationaal opzicht te beschermen soorten, die zijn genoemd op de Vogel- of Habitatrichtlijn (art. 3.10 - 3.11 Wet natuurbescherming). Reden voor de bescherming is de maatschappelijke overtuiging dat deze dieren bescherming behoeven. Andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd.

Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen of vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De wet voorziet in mogelijkheden voor het verlenen van vrijstellingen. Deze vrijstellingen dienen steeds bij verordening door provinciale staten te worden verleend. Bij het verlenen van de vrijstelling moet aan dezelfde voorwaarden worden voldaan als bij het verlenen van een ontheffing.

Aan Gedeputeerde staten van de provincies is in de Wet natuurbescherming beleidsvrijheid toegekend.

De provincie Limburg heeft ter invulling van deze beleidsvrijheid 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg' vastgesteld. Doel is om ruimte voor (ruimtelijke) ontwikkelingen in Limburg te bieden, soorten in een gunstige staat van instandhouding te houden en administratieve lasten en onderzoekslasten te minimaliseren. In deze beleidsregels worden verbodsbepalingen nader uitgelegd, worden indieningsvereisten voor een ontheffingsaanvraag uiteengezet, de eisen die aan onderzoek gesteld worden en wordt ingegaan op de ontheffing. Waar nodig worden in deze quickscan de beleidsregels betrokken.

In onderstaande tabel zijn de soorten van de habitatrichtlijn en de andere soorten opgenomen. Tabellen met vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn opgenomen in de quickscan. Na deze tabel volgt een tabel met soorten waarvoor een vrijstelling is opgenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer en onderhoud.

HABITATRICHTLIJN			
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Bechstein's vleermuis	<i>Myotis bechsteinnii</i>	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Lynx	<i>Lynx lynx</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>	Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Nathusius' vleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>	Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Otter	<i>Lutra lutra</i>
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Reptielen en amfibieën			
Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gladde slang	<i>Coronella austriacus</i>	Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>		
Dagvlinders			
Donker pimpinelblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Grote vuurvliinder	<i>Lycaena dispar</i>	Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Pimpinelblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>		

Nachtvlinders			
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>		
Libellen			
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Rivierrombout	<i>Stylurus flavipes</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Vissen			
Houting	<i>Conegonus oxyrrhynchus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Vaatplanten			
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Kevers			
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermi joenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		
Weekdieren			
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>	Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>

NATIONAAL			
Planten			
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Korensla	<i>Arnosotis minima</i>
Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i>	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>
Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>
Bergnactorchis	<i>Platanthera montana</i>	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	P jlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Brede wolfsme k	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Franjegentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>

Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>		Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>		Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>		Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>		Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>		Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>		Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>		Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>		Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>		Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Karthuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>		Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>
Karwijsalie	<i>Selinum carvifolia</i>		Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>		Zinkviooltje	<i>Viola lutea subsp. calaminaria</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>		Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>
Kevers				
Viegend hert	<i>Lucanus cervus</i>			
Libellen				
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>		Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>		Hoogveenglansl bel	<i>Somatochlora arctica</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>		Kempense heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>		Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Dagvlinders				
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>		Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Bosparemoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>		Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>		Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrium ilicis</i>		Sleedoompage	<i>Thecla betulae</i>
Duinparemoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>		Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Maculinea alcon</i>		Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Grote paremoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>		Veenbesparemoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>		Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>
Grote weersch jnvlinder	<i>Apatura iris</i>		Veldparemoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>		Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Kreeftachtigen				
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>			
Vissen				
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>		Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>		Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>		Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Amfibieën				
Alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>		Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>		Middelste groene kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>		Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>		Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen				
Adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>		Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Hazelworm	<i>Anquis fragilis</i>		Ringslang	<i>Natrix natrix</i>

Zoogdieren			
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>	Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Das	<i>Meles meles</i>	Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Veldspitsmuis	<i>Crociodura leucodon</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crociodura russula</i>		
VRIJSTELLING RUIMGTELIJKE ONTWIKKELINGEN 3.8 LIMBURG (bijlage II zorgplicht, gehele jaar of vrijstelling in de maanden die genoemd zijn)			
Nederlandse naam	Periode	Nederlandse naam	Periode
Bruine kikker	Gehele jaar	Haas	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar	Hermelijn	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar	Huisspitsmuis	Gehele jaar
Meerkikker	Gehele jaar	Konijn	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar	Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Hazelworm	juli, augustus en september	Molmuis	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 aug t/m 15 oktober	Ree	Gehele jaar
Aardmuis	Gehele jaar	Rosse woelmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar	Steenmarter	15 aug t/m februari
Bunzing	Gehele jaar	Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar	Veldmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar	Vos	Gehele jaar
Eekhoorn	maart, april en juli t/m nov	Wezel	Gehele jaar
Egel	Gehele jaar	Woelrat	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar		

GECONSOLIDEERDE VERSIE (GC03) VAN DE OMGEVINGSVERORDENING LIMBURG 2014

Artikel 3.8.3 Vrijstelling ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, onder a en b, van de Wet natuurbescherming is het aan eenieder toegestaan om de in bijlage II bij dit artikel aangewezen soorten te vangen en hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
2. De soorten bedoeld in het eerste lid mogen worden gevangen met behulp van schepnetten, schermen, vangemmers, vangkooien en kastvallen.
3. Het vangen van dieren, bedoeld in het eerste lid, is slechts toegestaan wanneer het niet redelijkerwijs mogelijk is om de dieren te verdrijven van de locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden.
4. De in het eerste lid genoemde vrijstellingen gelden ten behoeve van de volgende belangen:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - d. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
5. De vrijstellingen gelden gedurende de periode genoemd in bijlage II bij de betreffende soort.

Wet Natuurbescherming ontheffing/vrijstelling

Of een ontheffing of vrijstelling verleend kan worden of van toepassing is, ligt aan de voorwaarden die gesteld zijn in de wet. Deze voorwaarden zijn zwaarder bij soorten van de vogel- en habitatrichtlijn en minder zwaar bij overige soorten. Een voorbeeld: voor een overige soort kan bij een ontheffingsaanvraag als belang het uitvoeren van een ruimtelijke ontwikkeling genoemd worden, voor een vogelrichtlijnsoort geldt dit belang niet en moet aangetoond worden dat er geen andere bevredigende oplossing is en dat de voorgenomen ontwikkeling een groot belang dient (bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid). De belangen staan genoemd in de wet.

• **Houtopstanden, hout en houtproducten**

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griendie:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het is op grond van de Wet natuurbescherming verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over een dergelijke melding. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:

- a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt,
- b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
- c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.

Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

De verbodsbepaling heeft geen betrekking op:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
  - 1°. wegbepantingen;
  - 2°. bepantingen langs waterwegen, en
  - 3°. eenrijige bepantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande bepantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
  - 1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
  - 2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per bepantingseenheid, zijnde een aaneengesloten bepanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
  - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. Als de beplanting niet aan slaat moet deze binnen drie jaar na de herbeplanting vervangen worden.

Het verbod op vellen en de herplantplicht is niet van toepassing op

- het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel als bedoeld in artikel 2.2 (Natura 2000);
- het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen, of
- het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

De wijze van vellen en herplanten wordt dan zodanig uitgevoerd dat:

- a. geen afbreuk wordt gedaan aan bijzondere natuur- of landschapswaarden;
- b. de te vellen houtopstanden geen deel uitmaken van een boskern;
- c. herbeplanting op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaatsvindt;
- d. de grond waarop herbeplanting plaatsvindt ten minste dezelfde kwaliteit heeft als de grond waarop de geveld houtopstand zich bevond, en
- e. de grond waarop de herbeplanting plaatsvindt ten minste een gelijke oppervlakte heeft als de grond waarop de geveld houtopstand zich bevond.

Bijlage 1b Achtergrond bescherming Natuurnetwerk Nederland

In deze bijlage wordt kort ingegaan op de achtergronden van het Natuurnetwerk Nederland. Aan deze bijlage kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de volledige informatie wordt verwezen naar de Structuurvisie Infrastructuur en ruimte en de provinciale verordeningen ruimte.

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen zijn vanuit ruimtelijk oogpunt twee zaken essentieel: het behoud van leefgebieden en de mogelijkheden om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden. In internationaal verband heeft Nederland zich met het Biodiversiteitsverdrag en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000) gecommitteerd aan afspraken over soorten (flora en fauna) en leefgebieden van soorten (habitats).

Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies een natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water- en milieucondities voor kenmerkende ecosystemen van (inter)nationaal belang. Dit provincie- en landsgrensoverschrijdende netwerk is de herijkte nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS), nu het Nationale natuurnetwerk (NNN) geheten. De provincies geven bij de inzet van middelen voor inrichting en beheer prioriteit aan internationale verplichtingen voortvloeiend uit Natura 2000, de Kaderrichtlijn Water en de soortenbescherming.

De natuur in de EHS blijft goed beschermd met een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. De flexibiliteit in begrenzing en de mogelijkheden om ontwikkelingen toe te staan, die in het beleidskader Spelregels EHS zijn uitgewerkt (EHS-saldobenadering, herbegrenzen EHS, compensatie), blijven hierbij overeind.

De uitwerking van het nee,tenzij regime vindt plaats in de provinciale omgevingsverordeningen of verordeningen Ruimte. In de provincie Limburg wordt het NNN gevormd door de Goudgroene natuurzone. De regels ter bescherming van deze Goudgroene natuurzone zijn opgenomen in de geconsolideerde versie (gc05) van de Omgevingsverordening Limburg 2014.

Paragraaf 2.6 Goudgroene natuurzone

Artikel 2.6.1 Begrippen

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- a. Goudgroene natuurzone: gebied dat op de kaarten behorende bij deze verordening is aangeduid als Goudgroene natuurzone;
- b. wezenlijke kenmerken en waarden Goudgroene natuurzone: voor bestaande natuurgebieden de actueel aanwezige natuurbeheertypen en de nagestreefde natuurdoeltypen en voor te realiseren natuurgebieden de nagestreefde natuurdoeltypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het Provinciaal Natuurbeheerplan.

Artikel 2.6.2 Bescherming Goudgroene natuurzone

Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op een gebied dat deel uitmaakt van de Goudgroene natuurzone, maakt geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Artikel 2.6.3 Ontwikkelingen van groot openbaar belang

Het verbod van artikel 2.6.2 is niet van toepassing op nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten, indien:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er geen reële alternatieven zijn en
- c. uit het ruimtelijk plan blijkt dat en hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en voor het overige worden gecompenseerd, waarbij:
  - 1. de compensatie niet mag leiden tot verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden; en
  - 2. de compensatie plaatsvindt:
    - op financiële wijze of
    - in natura in nog niet gerealiseerde delen van de Goudgroene natuurzone.

Artikel 2.6.4 Saldobenadering bij samenhangende ontwikkelingen

- 1. Het verbod van artikel 2.6.2 is niet van toepassing bij een combinatie van onderling samenhangende activiteiten, waarvan één of meer afzonderlijk een negatief effect hebben op de Goudgroene natuurzone, maar waarvan de gecombineerde uitvoering leidt tot een verbetering van de kwaliteit en samenhang van de Goudgroene natuurzone op gebiedsniveau.
- 2. Toepassing van de saldobenadering als bedoeld in het eerste lid, vindt alleen plaats, indien:
  - a. de combinatie van plannen, projecten of handelingen binnen één samenhangende gebiedsvisie wordt gepresenteerd;
  - b. per saldo sprake is van verbetering van de natuurwaarden in en rond het gebied, waarbij de samenhang van de goudgroene natuurzone verbetert;
  - c. ten aanzien van de te nemen maatregelen ter verbetering van de natuurwaarden in de gebiedsvisie wordt aangegeven:
    - de aard, omvang, locaties en tijdstip van realisatie van deze maatregelen, en
    - op welke wijze deze maatregelen feitelijk en planologisch duurzaam worden geborgd.
  - d. de uitvoering van deze visie voldoende is gegarandeerd;
  - e. de kwaliteitswinst niet wordt gefinancierd uit reguliere middelen voor realisatie van de

Artikel 2.6.5 Kleinschalige ingrepen

- 1. Het verbod van artikel 2.6.2 is niet van toepassing op een individuele, kleinschalige ingreep die leidt tot een verbetering van de Goudgroene natuurzone in het desbetreffende gebied.
- 2. Toepassing van het eerste lid vindt alleen plaats indien uit het ruimtelijk plan blijkt dat:
  - a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang van de Goudgroene natuurzone in het desbetreffende gebied;
  - b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve versterking van de Goudgroene natuurzone;
  - c. de oppervlakte natuur van de Goudgroene natuurzone ten minste gelijk blijft, en
  - d. de kwaliteitswinst niet wordt gefinancierd uit reguliere middelen voor realisatie van de Goudgroene natuurzone;

Artikel 2.6.6 Wijzigen van de begrenzing

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van de Goudgroene natuurzone wijzigen:

- 1. ten einde de ecologische kwaliteit te verbeteren, voor zover

- a. de oorspronkelijke kwalitatieve en kwantitatieve ambities van de Goudgroene natuurzone worden behouden of versterkt;
- b. vaststaat welk onderdeel van de Goudgroene natuurzone verdwijnt en op welke alternatieve locatie dit onderdeel wordt gerealiseerd en
- c. de oppervlakte natuur van de Goudgroene natuurzone ten minste gelijk blijft.

2. na toepassing van artikel 2.6.3 tot en met 2.6.5.

Artikel 2.6.7 Beleidsregels

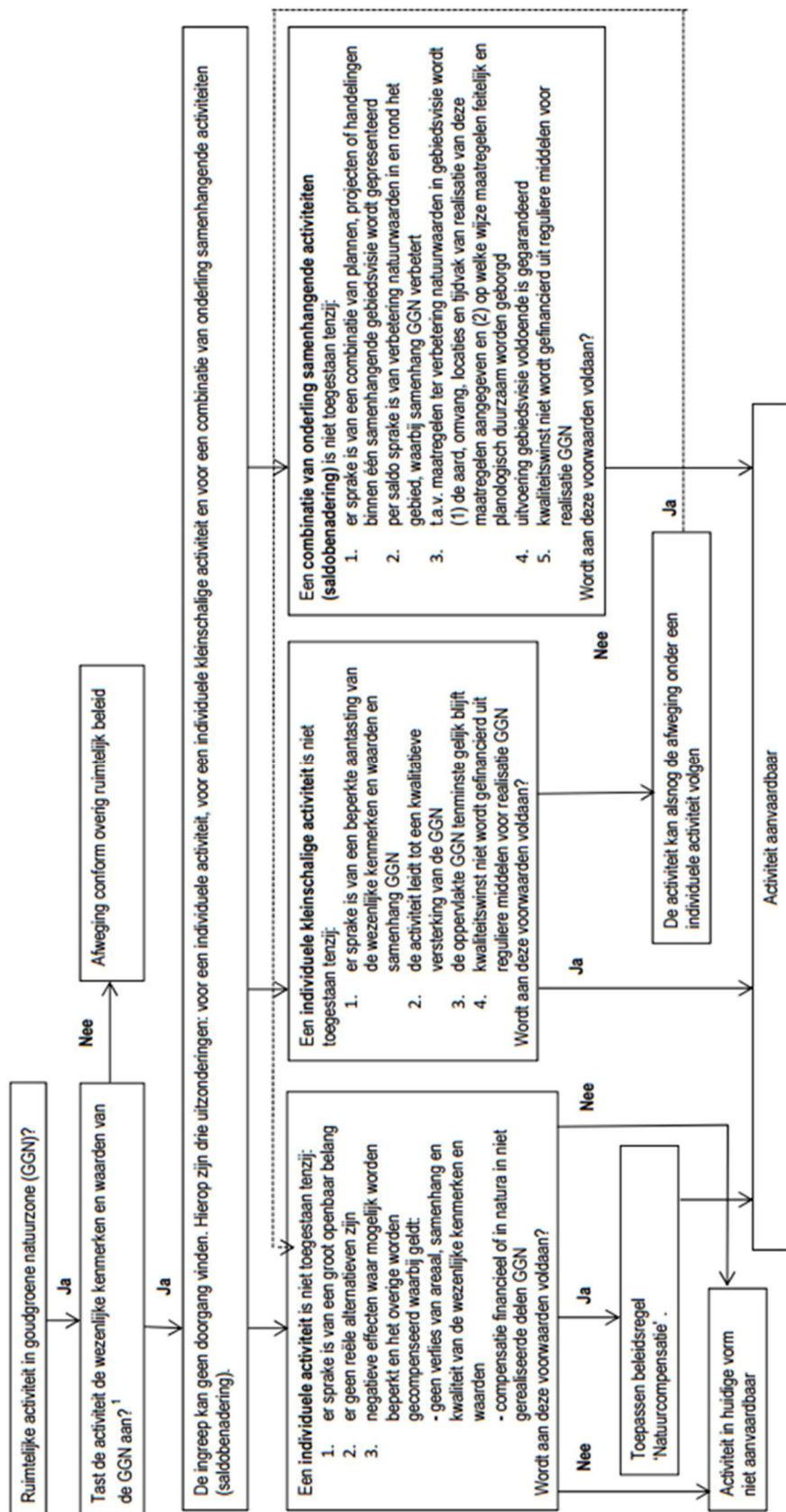
1. Gedeputeerde Staten stellen beleidsregels vast voor wijze waarop invulling wordt aan de bepalingen van de artikelen 2.6.3 tot en met 2.6.5.
2. Gedeputeerde Staten stellen beleidsregels⁷ vast voor de wijze waarop de compensatie als bedoeld in artikel 2.6.3 dient te worden uitgevoerd.

Voor ruimtelijke activiteiten in de Goudgroene natuurzone zie stroomschema volgende pagina.

In de Omgevingsverordening ruimte van de provincie Limburg is ook de bescherming opgenomen van de Zilvergroene natuurzone en de Bronsgroene landschapszone. Deze zones flankeren de Goudgroene natuurzone. Voor deze zones geldt dat de kernkwaliteiten behouden dienen te blijven. De kernkwaliteiten zijn beschreven in bijlage 5.

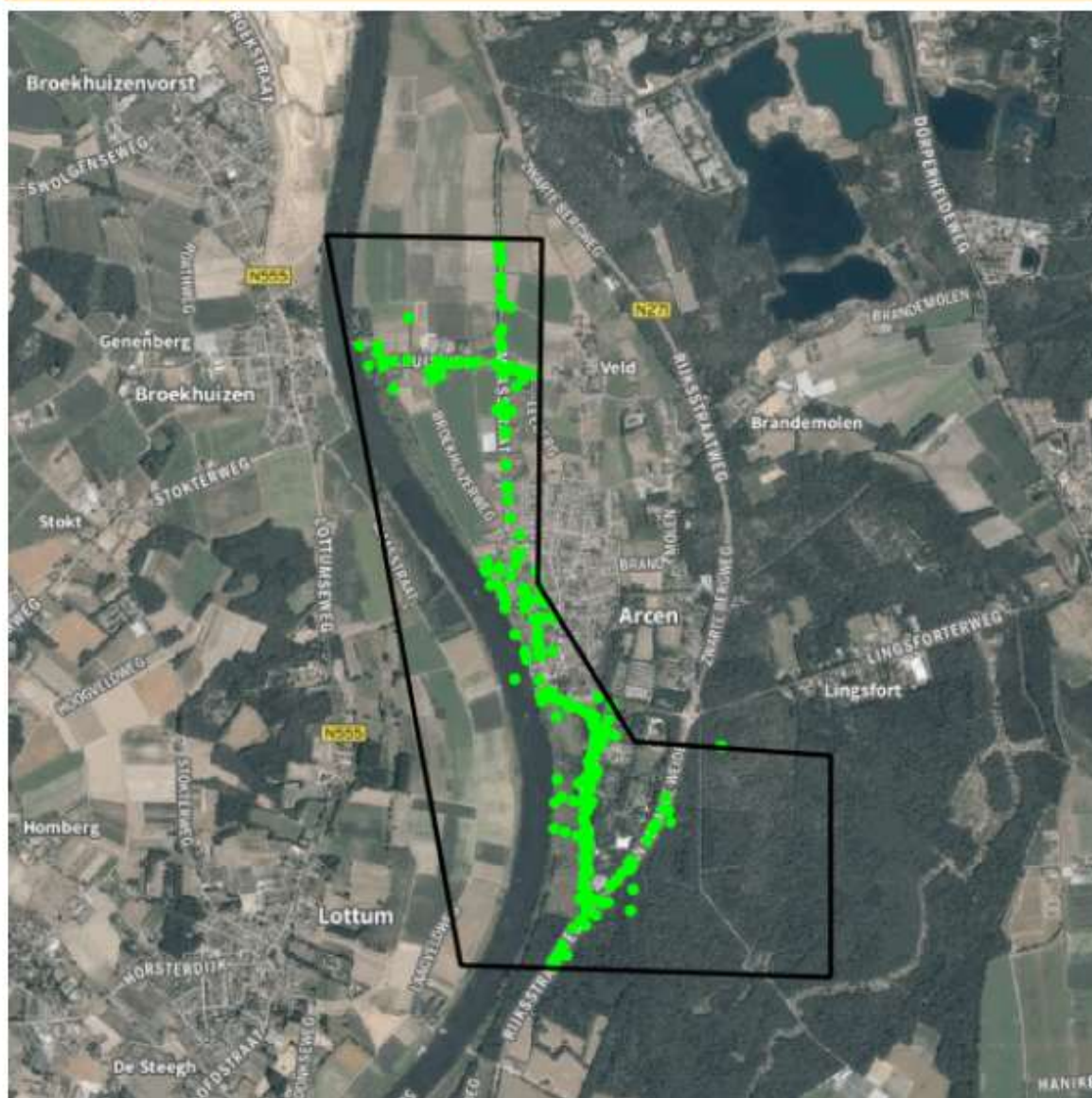
⁷ Dit is de Beleidsregel natuurcompensatie Limburg.

1) Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in of in de nabijheid van Natura2000 doelen dan gelden de bepalingen conform de Natuurbeschermingswet. Een en ander ter beoordeling aan de provincie Limburg

HR soorten deelgebieden Arcen

Vleermuizen

317 records

● Middelpunt < 1km²

● Middelpunt 1km² - 5km²

● Middelpunt > 5km²

■ Vlak

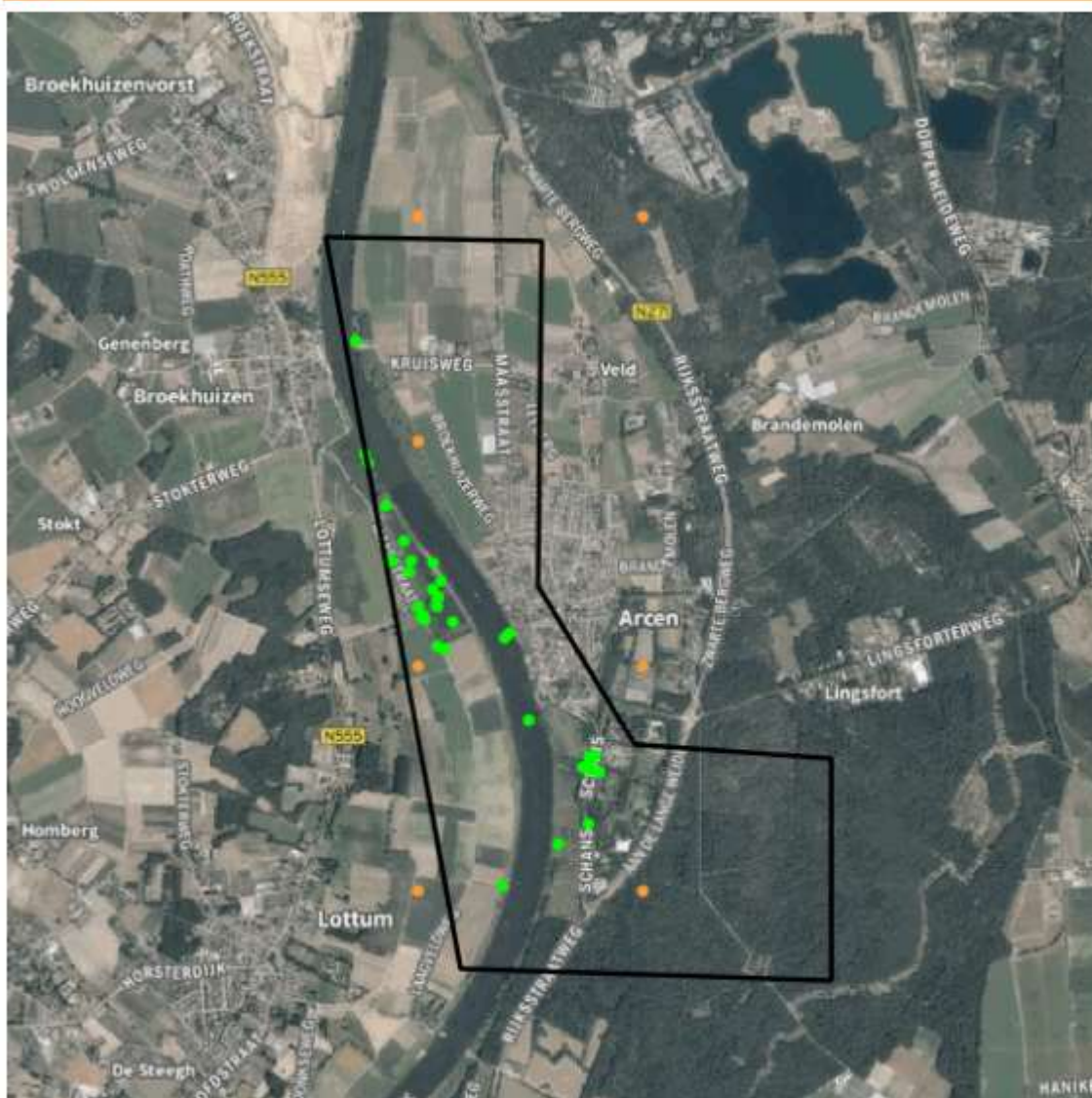
0 1000

schaal 1 : 25000

HR soorten deelgebieden Arcen

Bever

63 records

- Middelpunt < 1km2
- Middelpunt 1km2 - 5km2

- Middelpunt > 5km2
- Vlak

0 1000

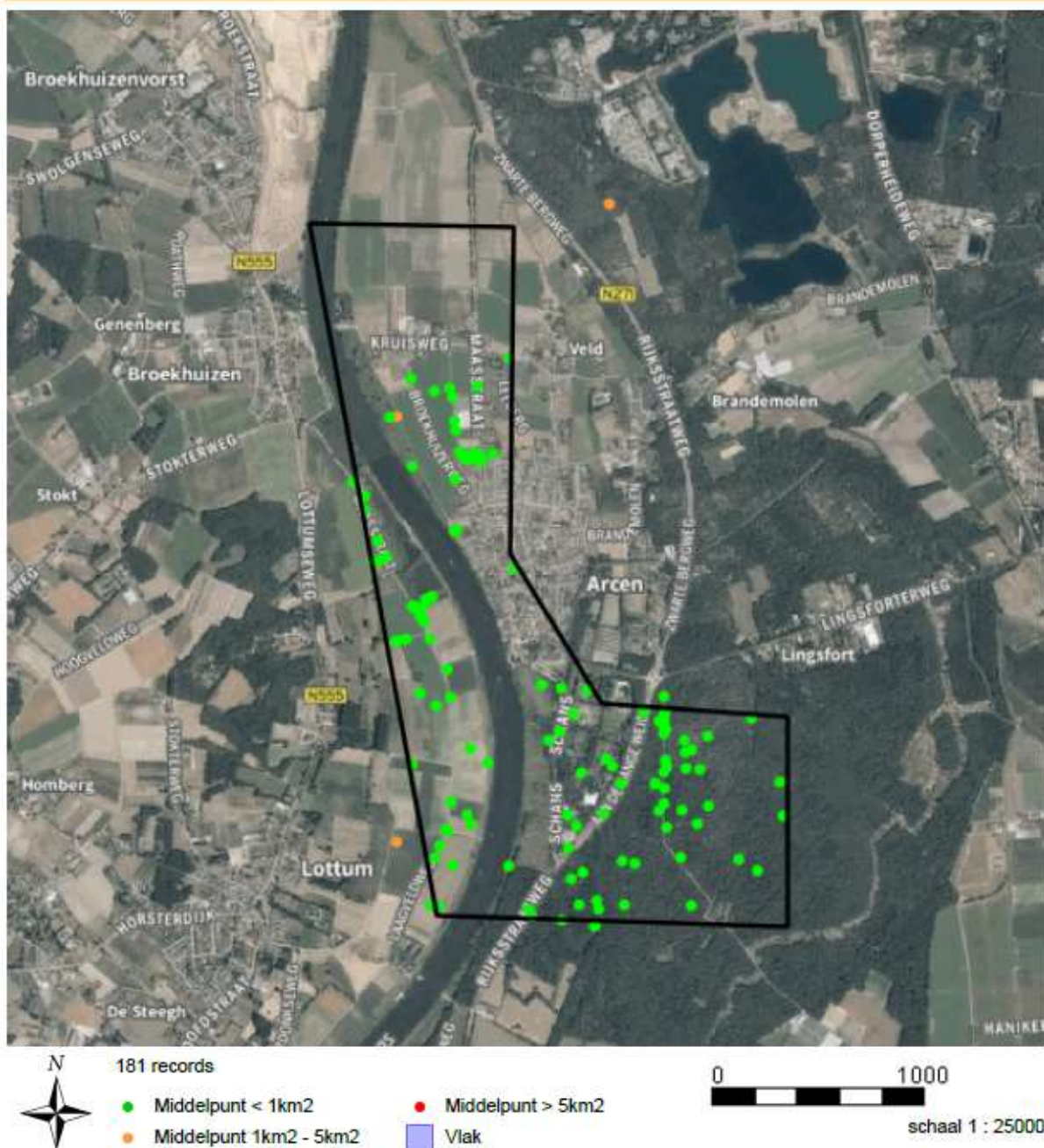
schaal 1 : 25000

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Andere soorten deelgebieden Arcen

Andere soorten

De volledige tabellen met aangetroffen soorten en tijdstippen zijn vanwege de omvang niet bijgevoegd. Deze worden op verzoek in PDF toegestuurd.